

SPEKTRUM

Časopis zo života rímskokatolíckej farnosti Vítaz

ročník 26
Máj 2026
číslo 4

„Vynález Božej Lásky“

„Vynález Božej Lásky“

Prežívame veľkonočné obdobie a sme pred prvým svätým prijímaním našich detí ako aj pred sviatkom Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi.

Eucharistia je veľké tajomstvo, ale aj dar samotného Boha nám, ľuďom. Neustále potrebujeme v sebe prehlbovať túto vieru, ale i vďačnosť. Tento sviatok Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi by sme mohli nazvať aj sviatkom pokory. Tu sa prejavuje nekonečná Božia láska k nám, ľuďom.

Kto z nás, ľudí, by bol schopný dať seba celého do rúk tým druhým? Ako si my úzkostlivo strážime svoju vnútornú bytosť. Mnohým z nás robí problém dať niečo aj zo svojho vlastníctva. Ale vzdať sa druhému napospas, dať mu celého seba, to je vrcholný prejav lásky.

Eucharistia je vydanie Krista do našich rúk i s tým rizikom, že od mnohých z nás bude zneuctený. Preto si chceme pripomenúť, že Telo a Krv Krista sú nielen pokrmom pre našu dušu, pre večný život. Krásne to vystihol svätý Carlo Acutis, „Boží influencer“, keď povedal: „Eucharistia je „dialnica do neba“. Využívajme tento veľký dar samého Boha, ktorým je On sám.

Vyprosujem našim prvoprijímajúcim deťom neustálu túžbu po Eucharistickom Kristovi a radosť z jeho prijatia vo svätej omši. Nech žijú v neustálom vedomí Božej lásky, ktorá sa nás dotýka v Eucharistii.

D. o. Marek

OBSAH

Úvodník 2

KATECHÉZA

Pohrebný príhovor 4

Homília - 50 rokov stály diakon 7

Homília na sviatok BM rok A 8

Homília na 6. veľk. nedeľa rok A 10

Homília na 7. veľk. nedeľa rok A 12

Homília na Naneb. Pána rok A 13

Križová cesta Sp. Kapitula 15

Spomienky na o. Juraja 17

ROZHOVOR

"Spom." rozhovor + P. Čech 19

NÁZORY A SVEDECTVÁ

Stípiek Mareka Rojaka 23

Ahoj, deti! 24

Kecharitomene (39. časť) 25

SPEKTRUM MLADÝCH

Máš problém? (143. časť) 26

Trampoty v manželstve (200. časť) 28

Stalo sa, stane sa 29

Prehľad úmyslov sv. omší 30

SNÍMKY

Titulka: M. Magda

Vnútorá predná: M. Magda

Vnútorá zadná: S. Šimčík

Vonkajšia zadná: M. Magda

SPEKTRUM**Vydáva:**Rímskokatolícky farský úrad
vo Víťaze pre vnútornú potrebu**Za vydanie zodpovedá:**

d. o. Marek Hnat so spoločenstvom redakcie

Jazyková úprava: Anna Blizmanová**Grafika:** Martin Magda sr.**Redakčný tím:** † d. o. Ján Biroš, Zuzana
Forišová, Lubica Gurčíková, Viktória Uličná,
Blažej Vaščák**Kontakty:** Tel.: 051/791 62 35e-mail: spektrum@farnostvitaz.skwww.farnostvitaz.sk

IBAN SK36 0900 0000 0050 3744 5647

Redakcia si vyhradzuje právo úpravy textov.

Mariánska antífóna

Zdravas Kráľovná**Zdravas' Kráľovná, Matka milosrdenstva;****Život náš i sladkosť a nádej naša, zdravas'.****K tebe voláme, hriešni synovia Evy,****v tomto slz údolí stenajúci, plačúci.****A preto teda, Orodovnica naša,****obráť k nám tie svoje premilosrdné oči.****A nám Ježiša, ktorý je požehnaný****plod života tvojho, tam vo večnosti ukáž.****Ó, milostivá a nad všetky pobožná,****ó, presladká Panna, Matka Božia Mária.**

S kresťanskou nádejou na vzkriesenie oznamujeme, že dňa 23. apríla 2026 v Prešove zaopatrený sviatosťami zomrel kňaz, náš rodák, dp. ThDr. Pavol Čech. Pohrebné obrady spojené so zádušnou svätou omšou boli v pondelok 27. apríla 2026 o 10.00 hod. v kostole sv. Jozefa, robotníka vo Vítaze.

Obrady viedol Mons. Bernard Bober, košický arcibiskup-metropolita. Prinášame Vám jeho homíliu.

POHREBNÝ PRÍHOVOR – DP. PAVOL ČECH

Drahá smútiaca rodina, Helena, sestra zosnulého, blízki príbuzní, spolubratia kňazi, priatelia a známi, drahí bratia a sestry v Kristovi!

Pre nás ľudí je medzi nebom a zemou veľmi veľa vecí, ktoré nemôžeme pochopiť a ani obsiahnuť svojím duchom či rozumom. Hneď ale môžeme povedať, že nič na svete nie je náhoda, nič sa nedeje iba tak, bez významu a zmyslu, naopak, všetko má svoje opodstatnenie, svoj poriadok a svoj cieľ. Smrť je jedným z najväčších tajomstiev a hoci je pre mnohých ľudí na svete zúfalstvom, vo svetle kresťanskej viery nadobúda iný význam.

V smrti Boh povoláva človeka k sebe. Pre človeka, ktorý miloval Boha a z celého srdca sa mu snažil slúžiť, je smrť iba prechodom či prenesením sa do večnosti po dokončení pozemského behu. A aj keď je smrť nepriateľom prirodzeného života, Kristus ju premenil na víťazstvo, lebo skrze ňu človek získava plnosť života – život v Bohu.

"Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, neumrie naveky, bude žiť aj keď umrie" (Jn 11, 25).

Sv. Ignác z Loyoly nás nádherne povzbudzuje, keď hovorí: "Tak, ako počas celého života, aj vo chvíli smrti každý by mal bojovať o to, aby vzdal slávu Pánovi, nášmu Bohu. Nech sa naši blížni povzbudia príkladom našej trepezlivosti a sily, svedectvom živej viery, nádeje a lásky k večným dobrám."

Povzbudme sa aj my navzájom vo chvíli rozlúčky s duchovným otcom a našim spolubratom v kňazstve Pavlom Čechom. Jeho kňazský život mal zmysel a našiel svoj cieľ.

Pavol sa narodil 26. júna 1943 tu vo Vítaze.

V roku 1961 vstúpil do kňazského seminára v Bratislave. Po absolvovaní teologických štúdií v roku 1966 prijal kňazskú vysviacku a stal sa kňazom Košickej diecézy. Za Košice boli vtedy okrem neho vysvätení ešte ďalší dvaja: Ladislav Franc a Ján Švec Bílý.

Štúdium nebolo ľahké kvôli tomu, že učebnice boli väčšinou v latinčine. Seminaristi si navzájom pomáhali aj tak, že poprosili bohoslovcov z vyšších ročníkov, aby im pomáhali s prekladom. Pavol sa priatelil s Františkom Tondrom z piateho ročníka, ktorý im pri štúdiu veľmi pomohol. Potom už i ako kňazi ho radi navštevovali na jeho pôsobiskách.

Jeho spolužiak Janko Švec Bílý si na neho spomína ako na aktívneho bohoslovca, pretože pri rôznych seminárnych slávnostiach vystupoval ako recitátor a bol aj súčasťou seminárneho spevokolu.

Primície mal tu vo Vítaze spolu s Ladislavom Francom, lebo boli rodáci. Spomínali, že sa nevedeli dohodnúť, kto bude hlavným celebrantom pri tejto svätej omši. K spokojnosti to vyriešil pán vikár Štefan Onderko a to tak, že on – vikár – bude v strede a oni okolo neho a tak boli všetci spokojní.

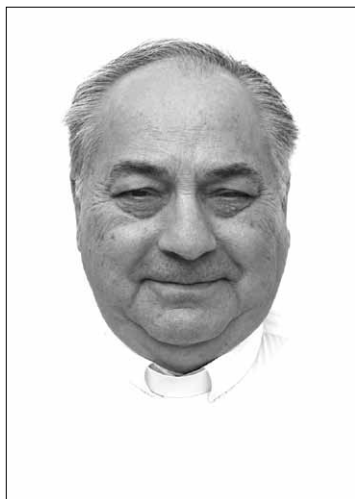
Po absolvovaní dvojročnej ZVS bol kaplánom v Trebišove a v Bardejove. A od roku 1972 sa stal farárom v Kecerovciach, kde bol vlastne mojím predchodcom. Odvážne sa tam pustil do stavby novej farskej budovy...

Od roku 1978 nastúpil ako farár do Krásnej pri Košiciach, odkiaľ potom dochádzal aj na biskupský úrad, kde vykonával úlohu tajomníka. Mal inteligentné spôsoby správania a vedel prejaviť patričnú úctu každému, hlavne svojim predstaveným. Úspešne ukončil aj postgraduálne štúdiá s titulom Doctor Theologiae, čo bolo na tú dobu výnimočné.

Po 90-tom roku bol ešte nakrátko farárom v Lekárovciach a v Bajerove a nakoniec v Hažlíne, odkiaľ sa v roku 2018 odobral na dôchodok do Kňazského domova vo Veľkom Šariši.

Bol silný a trepezlivý v chorobách a v poslednom čase už bolo na ňom vidieť, že prežíva ťažké chvíle života, ale vždy s nádejou.

Zomrel zaopatrený sviatosťami minulý štvrtok 23. apríla.

Jeho život bol preniknutý kňazstvom. Milosť a vyvolenie bez ohľadu na hodnosť či nehodnosť – bol Kristovým kňazom a zostane ním naveky. Toto tajomstvo kňazstva sa nedá vyjadriť slovami, zostane vždy tajomstvom až do konca čias. A s kňazstvom je to podobne ako s krstom: Boh robí prvý krok. On nás prijíma ako prvý. On nám daruje svoju milosť. Služba a milosť kňazstva teda presahuje ľudské limity a nedokonalosti.

Nechceme idealizovať v tejto chvíli, veď aj náš zosnulý Pavol sa musel boriť ako každý so životom a jeho slabosťami, ale môžeme tak, ako kedysi pápež František, aj my povedať: „Svätí nie sú hrdinovia, ale hriešnici, ktorí nasledujú Ježiša na ceste pokory a križa a tak sa ním nechajú posväcovať, pretože nikto sa neposväčuje sám.“

Drahí bratia a sestry! S nádejou odporúčame nášho zosnulého kňaza Pavla našej Nebeskej Matke Panne Márii, ku ktorej sa utiekal v modlitbe ruženca, aby ho priviedla k svojmu Synovi a ukázala mu Jeho milosrdnú tvár.

Nech Pán zhladne na všetko to dobré, čo počas svojho života a kňazského účinkovania vykonal pre spásu nesmrtných duší, aby sa jeho kňazské srdce mohlo naveky radovať v Otcovom príbytku, v jeho blízkosti, milosrdenstve a láske. Amen.

snímky: Martin Mágda

Za zosnulým kňazom, doktorom Pavlom Čechom - poďakovanie

Drahí bratia a sestry,

stretli sme sa dnes v bolesti, ale aj v nádeji, aby sme sa rozlúčili s naším drahým zosnulým kňazom Pavlom Čechom. Naše srdcia sú naplnené smútkom, no zároveň aj vďačnosťou za dar jeho života, služby a lásky, ktorou sa rozdával druhým.

Dovoľte mi, aby som sa v tejto chvíli zo srdca poďakoval všetkým vám, ktorí ste prišli, aby ste ho odprevadili na jeho poslednej pozemskej ceste. Vaša prítomnosť je svedectvom spoločenstva viery a lásky, ktoré nás spája aj v týchto ťažkých chvíľach.

Osobitné poďakovanie patrí Vám Vaša Excelencia, otec arcibiskup Bernard Bober, za Vašu prítomnosť, modlitby a slová nádeje, ktoré nám pomáhajú niesť bolesť tejto straty vo svetle viery. Ďakujeme aj všetkým kňazom za ich duchovnú službu a za modlitby, ktorými sprevádzajú nášho zosnulého na ceste do večnosti. S hlbokou úctou a vďačnosťou myslíme aj na rodinu zosnulého, ktorá mu bola oporou počas celého života. Ďakujeme za ich lásku, obetu a starostlivosť, ktorou ho obklopovali. Nech ich Pán posilňuje a naplní pokojom, ktorý svet nemôže dať. Ďakujeme priateľom, veriacim z farností, v ktorých pôsobil, známym i všetkým vám, ktorí ste ho mali radi. Vaše modlitby, tichá prítomnosť a slová útechy sú pre nás veľkým povzbudením.

Podakovanie patrí aj personálu v Diecéznom dome Františka Majocho vo Veľkom Šariši za ich starostlivosť a službu. Aj cez nich sme mohli zakúsiť blízkosť a dobrotu.

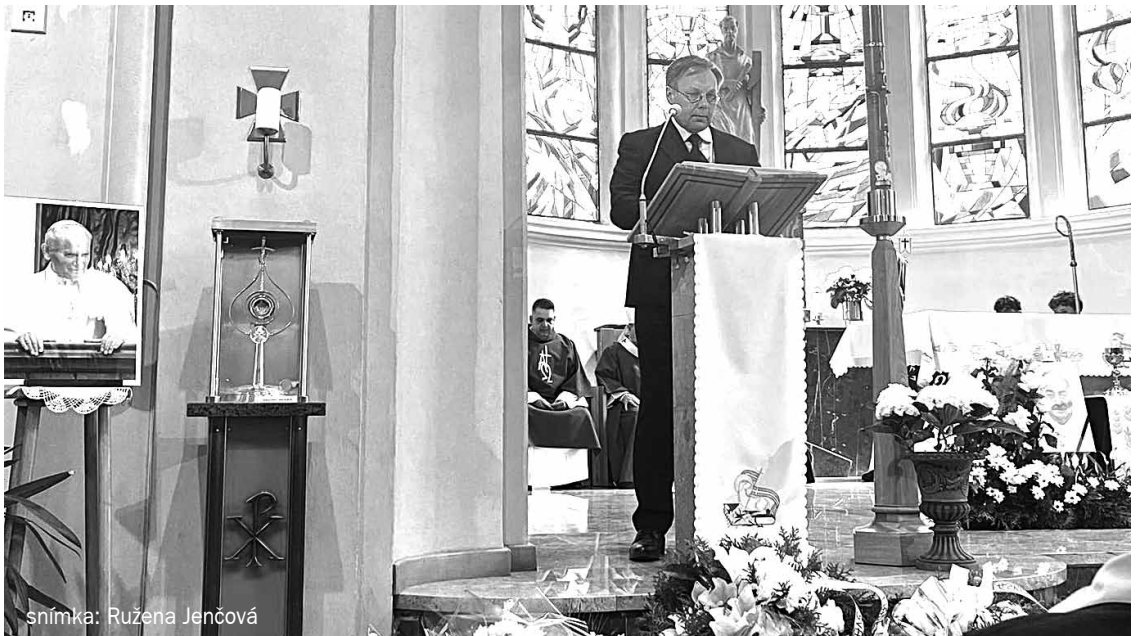
Dnes si osobitne uvedomujeme pravdu našej viery, že smrť nie je koniec, ale prechod. Ako nás učí Kristus, život sa smrťou nekončí, ale mení. Veríme, že náš zosnulý brat vstupuje do plnosti života, kde už niet bolesti, ani smútku, ale večná radosť v Božej prítomnosti.

Prosme teda s dôverou, aby ho milosrdný Boh prijal do svojho náručia, odpustil mu všetky slabosti a daroval mu večný pokoj. Nech svetlo večné svieti jeho duši a nech je pre nás jeho život svedectvom vernosti a služby. Nech nás povzbudzuje žiť hlbšie, milovať úprimnejšie a kráčať cestou viery aj v skúškach života.

Odnesme si z tejto chvíle tiché, ale pevné rozhodnutie – žiť s väčšou láskou, pokorou a vďačnosťou za každý deň, ktorý nám je darovaný. Pamätajme, že tí, ktorých sme milovali, neodchádzajú navždy – zostávajú prítomní v našich srdciach a v našich modlitbách.

Nech nám dobrý Boh dá silu kráčať ďalej s nádejou, vierou a pokojom.

za smútiacu rodinu poďakovanie prečítal Mgr. Pavel Jenča

snímka: Ružena Jenčová

Homília o. arcibiskupa B. Bobera, Víťaz 11. apríla 2026

50 ROKOV ŽIVOTA DIAKONA ERIKA KOSTELNIKA

Milí bratia kňazi, milý náš diakon Erik, drahý jubilant! Drahí bratia a sestry v Kristovi!

Ježišovo víťazstvo nad smrťou a hriechom je základom našej viery. Zlo a hriech síce zostáva i naďalej súčasťou nášho sveta i života. Pán nás nezbavil nášho kríža. Boh neprišiel, aby odstránil utrpenie, neprišiel ho ani vysvetliť. Ale prišiel, aby ho svojou prítomnosťou naplnil a premenil. A svojim učeníkom a zároveň i nám dal dôležitú úlohu: „Chodte do celého sveta a ohlasujte evanjelium!“ (Mt 16, 15).

Toto je obraz nášho krstného záväzku. Toto je naša urgentná misia, naše neodkladné poslanie. Nemôžeme byť pohodlnými kresťanmi, ktorí pozorujú okolitý svet zo svojho pohodlia. Musíme sa viac angažovať, aby sme posunuli svet i Cirkev bližšie k Bohu.

Iba vtedy, keď sa dáme k dispozícii, keď ponúkneme svoj život a spojíme ho s Ježišom, iba vtedy prinesie plody. Neboli sme pokrstení preto, aby sme si užívali výsady a privilégiá viery, ale preto, aby sme priniesli úrodu.

Drahí bratia a sestry! Všetko sa mení. Nič nie je také aké bolo pred pár rokmi. Nehovorím tu iba o spoločnosti a vonkajších veciach, ale mám na mysli nás samých. I my sa meníme – máme viac rokov, azda viac skúseností, možno menej trpezlivosti. A menia sa i naše tváre. Všetko sa mení, len Boh zostáva ten istý včera, dnes i naveky!

Milý náš jubilant, aj tvoja tvár sa za päť desaťročí tvojho života zmenila. Meníš sa v blízkosti Ježiša Krista, lebo tvoje roky sú preniknuté ochotnou službou jeho Cirkvi. Okrem neustálej služby lásky pre rodinu – manželku Aničku a tvoje tri dcéry Karolínu, Petru a Heniku viem, že veľmi rád slúžiš aj farskému spoločenstvu tu vo Víťaze.

Máš veľa záujmov a si veľmi praktický človek. Keď som sa pýtal tvojich kamarátov na typické vlastnosti, ktoré si na tebe vážia, hneď odpovedali: pracovitosť, pohotovosť, spofahlivosť, šikovnosť, dobrosrdečnosť, skromnosť, čestnosť, zodpovednosť. Okrem týchto pekných ľudských vlastností je tvoj život preniknutý vierou.

Iba pred rokom si dovšil formáciu k diakonskej službe. Si nápomocný nielen svojmu duchovnému otcovi Marekovi, ale slúžiš aj pri našich diecéznych slávnostiach a spolu s celou rodinou často putuješ do Košíc k svätému Šarbelovi. Vážim si tvoju obetavosť a pohotovosť. Komunikatívnosťou a zmierlivosťou si si získal mnohých. Buď taký aj naďalej a zostaň horlivý!

snímka: M. Magda

Všetci, ktorí sme postavení do služby, vieme, že zachovať si horlivosť i dobré srdce je náročné. Nedá sa to bez živého napojenia na nášho Dobrého pastiera. Preto ho tak často vyhľadávame a chceme ho nielen vidieť, ale i dotknúť sa ho a žiť s ním! Bez neho by sme nedokázali urobiť nič dobré.

Drahý jubilant, Boh ti dal život! A celým životom ťa sprevádza s veľkou starostlivosťou. Dnes sa tu schádzame, aby sme ďakovali Bohu za jeho dobrotivosť a milosť, ktorá sa zjavila práve v tvojom živote.

Nech ti Pán k tvojim rokom pridá aj ďalšie a nech ti dopraje v zdraví, v dôvere a úprimnosti prežívať zrele obdobie života. Zostaň horlivý v službe a naplňaj svoju misiu ohlasovať Ježiša v práci, v rodine i tu vo farnosti a na každom mieste, kde budeš poslaný.

Nech ťa Panna Mária, Kráľovná pokoja, svojím mocným príhovorom chráni od všetkých nebezpečenstiev tela i duše a tvoji svätí patróni nech ti pomáhajú zachovať tvoje zmysly i srdce vždy mladé a živé v Ježišovi Kristovi. Amen.

doc. ThDr. Ján Jenčo, PhD.

Homília na sviatok Božieho milosrdenstva

Drahí bratia a sestry, dnešný deň máme krásny sviatok Božieho milosrdenstva, ktoré tak veľmi zdôrazňoval Svätý Otec Ján Pavol II. Následne jeho nástupcovia pokračovali v zdôrazňovaní potreby Božieho milosrdenstva, uvedomovania si toho, čo Boh ponúka človeku.

Svätý Otec Ján Pavol II. hovorí, že je to možno najväčšie poslanstvo pre 21. storočie, pre ľudí dnešnej doby. Uvedomiť si, že sme Bohom milovaní. Dokázať prijať jeho lásku, jeho odpustenie, jeho útechu. Možno paradoxne, žijeme v dobe, kedy sa o láske hovorí z každej strany. Takže sú nám ponúkané rôzne recepty na lásku a na druhej strane, láska chýba počnúc malými deťmi alebo deťmi v rodinách, ktorým sa možno dostáva všetkého, ale nie vzťahu, lásky, pozornosti od svojich najbližších. Potom láska vo vzťahu, ktorá sa má prejavovať vo vernosti. Láska, po ktorej tužia nielen malé deti, ale aj starí ľudia alebo mladí ľudia alebo možno rodičia, ako niekedy čakajú na lásku svojich detí, keď už sú starí, nevládni. A možno to, po čom túžia, nie je nejaké finančné alebo materiálne zabezpečenie, ale blízkosť svojich detí alebo vnúčat. Takže v dobe, kedy sa o láske veľa hovorí, je doba, kedy láska najviac chýba. Preto potrebujeme toto poslanstvo milosrdenstva, aby Boh sa dotýkal nášho srdca, aby ho uzdravoval a dával nám novú nádej, aby nám dával silu milovať aj vtedy, keď možno sami nie sme dostatočne prijímaní a milovaní tými, od ktorých by sme si zaslúžili lásku.

A tak môžeme premýšľať, čo vlastne to Božie milosrdenstvo je? Nevie, či ste si niekedy skúsili rozdeliť to slovo na polovicu. Boh ako náš MILOSRDNÝ otec. Milo - srdný. Premýšľal som a hovorím: Pán Boh je stále milosrdný voči nám, je otvorený. A my sme niekedy tak na polovicu. Raz sme milí a druhý raz sme srdní. Keď sa povie, že je niekto srdnatý, nasrdený, to znamená, že je nervózny, že nie je taký milý, je podráždený. Takže my ľudia zápasíme niekedy medzi láskou a namosúrenosťou voči tým, ktorých až tak radi nemáme. A potom, keď sa pozeráme na život okolo nás, tak zrazu môžeme premýšľať, či Pán Boh by naozaj mal byť stále taký milosrdný. Viete, či chceme dopriať každému milosrdenstvo.

Je jeden vtip. Prišla jedna pani za pánom farárom a hovorí: „Pán farár, chcela by som dať na svätú omšu za moju susedu.“ A pán farár hovorí: „Teda za zdravie a Božie požehnanie?“ A ona hovorí: „Nie, nie, proti Božiemu požehnanu, lebo je taká, že stále mi dačo urobí naopak alebo tak, ako by to nemala urobiť. Takže nech jej Pán Boh ukáže, kde je pravda. Takže proti Božiemu požehnanu.“ Potom mal pán farár povedať: „Tak žiadnych päť eur, ale keď proti Božiemu požehnanu, tak aspoň 100 eur musíte dať.“ A myslím, že aj toto by bola ochotná. Niekedy by sme boli ochotní urobiť. Nech Pán Boh ukáže svoju spravodlivosť. Aká to spravodlivosť, keď niekto možno do kostola, ešte nám ide na nervy alebo stále čosi vystrojí. A Pán Boh ho ešte požehnáva a ešte by mu mal aj odpustiť.

Viete, ako by to bolo v nebi, predstavte si. Nieкого, kto vám možno veľmi ublížil alebo stále čosi robil na priek. A teraz prídete do neba, otvoríte dvere a tam už s úsmevom vás čaká. Možno nejaká suseda, ktorá vám stále liezla na nervy a vždy čosi urobila naopak. Nevie, či by sme nezatvorili dvere, neotočili sa a povedali: „Toto má byť nebo? Tak ja tu nechcem ísť.“

Ako dokážeme samy prijímať milosrdenstvo? Ale aby sme pochopili, o čo tu ide? Ak v nebi nájdeme tú nepríjemnú susedu, ona už bude úplne iná. A predpokladám, že aj my budeme iní, lebo budeme očistení od našich slabostí a hriechov. A ak chceme pochopiť, prečo Boh odpúšťa aj tým, ktorí by si to možno niekedy najmenej zaslúžili. Viete, tak to asi vedia, alebo by to vedeli najlepšie vysvetliť a pochopiť mamy, dobré mamy, dobrí otcovia. Viete, kto netúži potom, ktorá mama, ktorý otec netúži potom, aby jeho dieťa, aj keď neviem ako ublížilo rodičom, možno sa vzdialilo od Pána Boha, od svojej rodiny, od všetkých, žije si svojim životom, možno robí zlé veci. A kto netúži potom, aby sa spamätal, aby sa obrátil ten môj syn, alebo moja dcéra, aby sa vrátili domov? Viete, asi každý dobrý otec, dobrá mama, túži potom, aby jeho dieťa nebolo zatratené, ale aby sa vrátilo domov.

Predpokladám, že aj Nebeský Otec je taký. Aj keď je správne odpúšťať, Božie milosrdenstvo nie je naivita. Dobrý rodič nie je ten, ktorý len stačí, že dieťa príde, urobí smutné oči a povie: „Prepáč!“ A mama, otec všetko odpustia, zabudnú a ideme ďalej, ako by sa nič nestalo. Ak som urobil niečo zlé, ak je to možné, treba to aj napraviť. Nestačia iba smutné oči, ale aj otvorené srdce, otvorené ruky. To znamená, že potrebujem urobiť, napraviť to, čo môžem napraviť. Aj Pán Boh nás k tomu pozýva, iba tak nájdeme vnútorný pokoj.

Ale potom odpustenie je to, že ak od teba žiadam nejakú nápravu, tak je to preto, že ťa mám rád, aby si sa aj ty mohol posunúť ďalej. Bol som, to nie je vtip, to bola realita, že prišla jedna pani v kúpeľoch dať na svätú omšu nie za svoju susedu, či proti Božiemu požehnanu, ale hovorí: „Viete, ja som len teraz prišla do kúpeľov a zomrel nám príbuzný. Mám to domov ďaleko. Nemohli by ste, duchovný otcé, odslúžiť čím skôr svätú omšu?“ V kúpeľoch bol taký podarený pán farár. Pridal som sa k slúženiu svätej omše a pán farár jej hovorí: „Pani, a kde sa tak ponáhľate? Keď váš príbuzný išiel do neba, tak už našu omšu nepotrebuje. Keď išiel do pekla, tak už mu tá omša ani nepomôže. A keď išiel do očistca, tak nech troška potrpiť, nie? Veď každý potrebujeme dačo aj zaplatiť, aj vytrpieť. Niekomu by sme nechali troška aj potrpieť a potom nech si človek uvedomí, čo vlastne všetko urobil. Potom už mu odpustíme, potom už mu môžeš, Pane Bože, odpustiť.“

Takže my chceme prosiť Pána o to, aby nás zahŕňal svojou láskou, cez ktorú si máme uvedomiť, k čomu sme povolani, ako žijeme. A potom zároveň Božie milosrdenstvo je pozvaním k tomu, nielen to povedať, že hej, že Pán Boh nám všetko odpúšťa, lebo on je dobrý chlap, ale zároveň Pán Boh chce, aby my sme si osvojili jeho postoj odpúšťania.

snímka: M. Magd

Veľmi ma oslovila jedna modlitba sestry Faustíny, ktorou chcem ukončiť tento príhovor. Hovorí o tom, čo všetko Pán Boh odpúšťa. A ako apoštolka Božieho milosrdenstva na druhej strane ona sama v tej modlitbe prosí o to, aby ona bola tou, ktorá tiež bude sprítomňovať Božie milosrdenstvo. Uctievať si Božiu milosrdnú lásku nestačí tým, že sa budeme modliť korunku, ale predovšetkým tým, že sa sami budeme snažiť byť milosrdní. A sestra Faustína hovorí: „Túžim po tom, Pane, aby Tvoje milosrdenstvo prešlo cez moje srdce a moju dušu na mojich blížnych. Pomôž mi, Pane, aby moje oči boli milosrdné, aby som nikdy neupodozrievala a nesúdila podľa vonkajšieho zdanía, ale všímala si to, čo je v dušiach mojich blízkyh pekné a prichádzala im na pomoc. Aby môj sluch bol milosrdný, aby som bola vnímavá na potreby svojich blížnych, aby moje uši neboli ľahostajné voči bolestiam a stonaniu blízkyh. Pomôž mi, Pane, aby môj jazyk bol milosrdný, aby som nikdy nehovorila zlé o blížnych, ale pre každého mala slovo útechy a povzbudenía. Daj, Pane, aby moje ruky boli milosrdné a naplnené konaním dobra. Aby moje nohy boli milosrdné, aby som sa vždy ponáhľala pomáhať blížnym, premáhajúc vlastnú únavu a ustatosť. Daj, Pane, aby moje srdce bolo milosrdné, aby som vedela spocútiť s utrpením blížnych. Amen.“

KATECHÉZA

Homília na 6. veľkonočnú nedeľu v roku A
z prípravy kňaza + Jána Biroša

Čo je to plniť Božiu vôľu?

Prečo my, kresťania, veriaci ľudia, nemáme v sebe tú údernú silu, opravdivosť, ktorá by oslovila a presvedčila neveriaceho človeka? Je isté, že viera je dar od Boha, je to milosť. Aj napriek tomu, že Boh ponúka tieto dary všetkým ľuďom, nie všetci ľudia sa ich dokážu chopiť. O toto však nejde. Ide o to, prečo nedokážeme byť hodnovernými svedkami evanjelia.

V evanjeliu Pán Ježiš vyslovil slová, z ktorých jasne vyplýva, že milovať Boha neznamená dať sa unášať citom, ale plniť Božiu vôľu. Tak, ako ju plnil Pán Ježiš, ako ju plnili všetci svätí.

Kto sa stretáva s bytosťou, ktorá plní Božiu vôľu, je ohromený. Stretáva sa totiž s niečím, čo ním musí zatriasť.

Aby ste porozumeli, čo mám na mysli, poviem vám jeden zážitok. Nedávno bol v našej vlasti jeden lekár, svetový odborník na bylinky. Jeho prednášky sa zúčastnil jeden z našich českých

inžinierov, neveriaci človek. Po prednáške inžinier Čech išiel za prednášajúcim s prosbou, aby mu poradil nejakú literatúru. On mu zbežne nadiktoval niekoľko svetových diel. Tento poslucháč sa mu chcel nejakou odvdáčiť, a tak mu ponúkol, že mu pošle za to nejakú pamiatku. Vedec sa zasmial, podal mu ruku a povedal: „Nemusíte, ja všetko mám, ja všetko dostávam od Boha, ja nič nepotrebujem.“

Náš český človek bol taký ohromený, že prišiel za kňazom, aby sa po prvýkrát v živote dozvedel, čo je to viera, Boh, ako sa nábožensky žije a čo má robiť, aby získal takéto šťastie... veriť v Boha.

Uvedomil som si, že my nedokážeme presvedčiť tých druhých, že často máme vysvetľujeme, aká dôležitá je viera. A tu obyčajný laik, odborník svetového mena, obyčajnou odpoveďou dokáže zatriasť istotou neveriaceho človeka. Prečo je to tak?

A sme opäť pri otázke, ktorú som položil na začiatku. Onen veriaci odborník miloval Boha naozaj. Plnil Božiu vôľu.

Čo je to plniť Božiu vôľu? Aká je Božia vôľa? Pán Ježiš nám o nej povedal toto: „Lebo vôľa môjho Otca je, aby každý, kto vidí Syna a verí v neho, mal večný život“ (Jn 6,40). Inými slovami: Boh má veľkú starosť o každého človeka. Chce nás všetkých prijať k sebe, aby sme žili v plnej radosi. Toto je podstatou evanjelia.

Radostná zvesť, evanjelium, ktorú nám priniesol Pán Ježiš, nie je nejaký súbor opatrení alebo nejaký nový mravný program. Pán Ježiš nebol náboženským reformátorom. On zvestoval evanjelium.

Čo to presne je? On nám zvestoval a sprítomnil odpúšťajúcu Božiu lásku, ktorá miluje hriešnikov.

Evanjelium mi hovorí, že mi je odpustené, i keď som ničím ne-

odčinil svoje hriechy. Urobil to za mňa Ježiš.

Evanjelium mi hovorí, že dostávam, i keď som si nezaslúžil. Pán Ježiš prišiel pozvať hriešnikov, colníkov, všetkých úbožiacov. Toto je radostná zvesť. Toto je vôľa nášho nebeského Otca, aby nikto nezahynul, aby sme všetci mali večný život. Pán Boh nám dáva všetko zadarmo, z lásky.

Kresťanstvo, to nie je len humanizmus, súbor dokonalých čností, kde sú len tí, ktorí žijú ľudsky pekne. Kresťanstvo je ponuka Božej lásky každému hriešnikovi. Kto pozná a prijme Božiu ponuku, musí Boha milovať a plniť jeho vôľu. Musí tiež podľa toho žiť. To nie je ľahké. Aby sme to dokázali, Ježiš nám ponúka silu Ducha Svätého.

A sme pri jadre dnešnej homílie. Tá ohromujúca úderná sila spočíva v tom, že máme Ducha Svätého, ktorý v nás svedčí, ktorý nám pomáha plniť Božiu vôľu, ktorý nám dáva svetlo, aby sme si uvedomili, že všetko je dar odpúšťajúcej Božej lásky. Ak sme skutočne kresťania, potom by mala zaznieť z našich úst odpoveď, ktorú dostal náš človek: „Ďakujem, ale ja nič nepotrebujem, ja mám všetko od Boha...“

To je potom skutočne ohromujúce svedectvo, v ktorom nie je cítiť sebecko, hrabivosť, ľudskú maľosť, ale veľkosť darujúcej sa Božej lásky.

Veľkonočný čas vrcholí v nastávajúcej slávnosti Zoslania Ducha Svätého. Mali by sme sa dobre pripraviť na zoslanie darov Ducha Svätého od Otca svetiel (porov. Jak 1,17). Amen.

KATECHÉZA**Homília na 7. veľkonočnú nedeľu v roku A
z prípravy kňaza + Jána Biroša****„Otče, nadišla hodina:...”**

Starí čínski vojvodcovia vymysleli krutý spôsob mučenia väzňov vodou. Odsúdenca pevne pripútali, aby sa nemohol hýbať a nad hlavu mu zavesili kožený mech, z ktorého sústavne kvapkala voda na hlavu nešťastníka. Kvapka za kvapkou, hodina za hodinou. Boli to drobné kvapky, ale po čase cítil odsúdenec dopad každej z nich ako úder kladivom.

Takéto mučenie nevydržal nikto, každý zošalel. Naše starosti, úzkosti i strach pôsobia na nás ako drobné kvapky. Ich sústavné pôsobenie pohlcuje životné sily človeka, vedie k celému radu duševných porúch, doháňa ľudí až k samovražde. Nemocnice sú plné ľudí, ktorí sa zrútili pod bremenom starostí a obáv. Ustaranosť a strach zabíjajú priamo i nepriamo. Začiatkom nášho storočia si vedci mysleli, že pôvodcami väčšiny chorôb sú baktérie a vírusy. Dnes však tvrdia, že viac ako šesťdesiat percent chorôb majú na svedomí psychické poruchy, depresie a stres. Z kresťanského hľadiska je príčinou úzkosti, strachu a neistôt dnešných ľudí strata viery v posmrtný život, vo večný život.

Kristus dosadil na miesto úzkosti život, ktorý sa nerozplynie ako dym, ktorý nepomíne, neprestane, neskončí v priepasti tmy a ničoty, ktorý je

vždy zároveň životom večným. Ľudská existencia ťahá k premene a čaká ju. Kristove výpovede v tejto veci sú hmlisté a neurčité, ale jednoznačné: „Večný život je v tom, aby poznali teba, jediného pravého Boha a toho, ktorého si poslal, Ježiša Krista” (Jn 17,3).

Kedy sa Pán Ježiš takto modlil? Ježiš stojí bezprostredne pred koncom pozemského života. S bolesťou predvída všetky zastavenia krížovej cesty. Krutý koniec ho inšpiroval modliť sa: „Otče, nadišla hodina:...” hodina utrpenia a vzkriesenia. Čo by bolo so svetom, keby neprišla? Kristus sa ľaká tejto hodiny, v ktorej sa bude rinúť na zem krvavý pot z jeho čela, hodiny pred Kajfášom, Pilátom, Herodesom, hodiny bičovania, korunovania trním, ukrižovania. Bude to však i hodina Božej oslavy: „Osláv svojho Syna, aby Syn oslávil teba” (Jn 17,1).

V dnešnej evanjeliovnej časti veľkňazskej modlitby nájdeme spôsob, ako premôcť strach, hrôzu, úzkosť: „...aby poznali teba, jediného pravého Boha a toho, ktorého si poslal, Ježiša Krista”(Jn 17,3). Čo viac potrebujeme poznať? Čo je proti tomu poznaniu celý tanec moderných bohov a filmových či športových hviezd okolo všetkých bôžikov a bábok na javisku sveta?

Nakoniec to nič neznamená

a nikomu to neprospeje. Len v poznaní Boha Otca a jeho Syna prestáva byť život blúdením po púšti. Poznať Otcovu nekonečnú lásku a Synovo poníženie v ľudskej podobe od Betlehema až po Kalváriu však znamená, že v našom živote už nebude úzkosti a strachu. Zistíme, že na pozadí večného života všetky formy úzkosti, strachu a sklúčenosti dnešných čias stratia zdruvujúci dôsledok.

„... aby poznali teba, jediného pravého Boha a toho, ktorého si poslal, Ježiša Krista...” Nejde len o výlučné rozumové poznanie. Prirodzeným svetlom rozumu každý dôjde k poznaniu, že všetky veci musia mať svoju príčinu a preto musí jestvovať Boh. Ale k poznaniu, za ktoré sa modlí Kristus, nie je potrebné žiadne štúdium, bádanie, dlhé uvažovanie, mimoriadne nadanie. Prostá, jednoduchá, neštudovaná žena, ktorá zbožne preberá zrnká ruženca, môže často dospieť k poznaniu Boha viac ako vysoko študovaný človek. Svätý Ignác z Loyoly nazval toto poznanie intima cognitio, vnútorným poznaním, poznaním srdca, vnútorným prežívaním prítomnosti Boha Otca a jeho Syna. Niečím podobným, ako to kedysi vyjadrili apoštoli: „Pane, a ku komu by sme išli? Ty máš slová večného života” (Jn 6,68). Amen.

snímka: M. Magda

KATECHÉZA Homília na Nanebovstúpenie Pána v roku A z prípravy kňaza + Jána Biroša

Predstava Božieho sídla

Kristovo nanebovstúpenie je vo Svätom písme opisované na mnohých miestach a rôznym spôsobom, rôznymi výrazmi a slovnými zvratmi. Najviac poznáme opis svätého Lukáša a zo Skutkov apoštolov (Sk 1,1-11), ktorý sme si dnes vypočuli. O tejto veci sa však zmieňujú všetci evanjelisti a každý rok čítame v evanjeliu správu od iného z nich.

Kresťania v Jeruzaleme slávil tento sviatok už vo 4. storočí a svätý Augustín v jednej zo svojich kázní píše, že tento sviatok je slávený po celom okruhu zeme. Ešte v nedávnom čase bol slávený ako prikázaný sviatok. A pretože podľa novej liturgickej úpravy už prikázaný nie je, je možné sláviť ho i v nedelu.

Nie je bez zaujímavosti, že už svätý Pavol v Liste Efezanom, skôr ako sa zmienil o Kristovom nanebovstúpení, prosí Boha, aby dal veriacim dar múdro chápať veci a odhaľovať ich zmysel (porov. Ef 1,17).

Udalosť nanebovstúpenia Pána sa nedá dobre pochopiť v rovine bežných historických udalostí alebo priestorových predstáv. Nie je to niečo, čo by sme si mohli predstavovať a vysvetľovať ako nejaký prirodzený prírodný jav.

Vo Svätom písme je predstava Božieho sídla, ba samého Boha a nie priestoru nad nami. V náboženskom zmysle je nebo označením Božej moci, slávy, zvrchovanosti, velebnosti, nedostupnosti a podobne. Nebo v Biblii tiež predstavuje vyšší životný poriadok, neporušiteľný a nepomíňajúci.

Podľa toho, čo sme si zistili o nebi v Biblii, informácia o nanebovstúpení nechce tvrdiť, že je nejaké nebo nad nami (ako priestor alebo miesto), ale to, že sa Ježiš vzdialil od nás a vrátil sa do Božej slávy. Toto napríklad vyjadril svätý Ján, ktorý hovorí o návrate k Otcovi. Vyjadruje to i evanjelista Marek alebo apoštol Pavol, keď hovorí o tom, že „Kristus sedí po Božej pravici“ (porov. Mk 16,19). Má azda Boh nejakú pravicu, má snáď trón, na ktorom by sa dalo sedieť? Nie, to je len symbol, ktorý treba správne chápať a vykladať jeho význam, osobitne v dnešnej situácii, keď sú ľudia oveľa kritickejší ako kedysi.

Jeden teológ na začiatku svojej doktorskej práce o nanebovstúpení Pána napísal túto anekdotu, ktorá však nemusela byť len anekdotou: V minulom storočí, keď sa teológovia chceli vyrovnat' s rozvojom prírodných vied, stretol sa „osvietený“ teológ s fyzikom. Fyzik sa ho pýtal: „Kde je nebo?“ Dostal odpoveď: „Ďalej ako hviezda Síríus.“ Pýta sa ďalej teológa: „Akou rýchlosťou sa Ježiš vzdialil do neba?“ „Ako delová guľa.“ „Tak potom Kristus ešte do neba dodnes nedoletel,“ hovorí teológovi fyzik.

Nuž, vidíte, aké nesprávne je pýtať sa, kde je nebo a predstavovať si oslávené a vzkriesené telo Pána Ježiša len ako oživené pozemské telo.

A tak po vysvetlení toho, čo neznamená Kristovo nanebovstúpenie, si stručne povieme, čo pre nás znamená. Zmysel udalosti nanebovstúpenia je ten, že Pán Ježiš definitívne ukončil obdobie, keď sa po vzkriesení stretával so svojimi učeníkmi a vrátil sa k svojmu nebeskému Otcovi, odkiaľ pri svojom zrození prišiel na svet. Ježiš od učeníkov odchádza a tým ukončuje rad svojich zvláštnych autoritatívnych zjavení. Symbolický údaj štyridsiatich dní - zachytený iba v Skutkoch apoštolov - svedčí pravdepodobne o ukončení času zjavovania sa vzkrieseného Pána učeníkom.

Nanebovstúpenie Pána je dovŕšením a spečatením jeho vzkriesenia. Ježiš dosahuje ako človek oslavu u Otca a spoluvládu nad celým vesmírom.

Iste chápete, že o takýchto nadprirodzených veciach sa človeku ťažko hovorí. Preto si biblickí spisovatelia pomáhali prirovnaniami, podobenstvami a symbolmi. Nemýlili sa, nechceli nikoho klamať, no nevedeli o týchto tajomstvách hovoriť inak. Je na nás, aby sme sa usilovali tieto pravdy viery múdro pochopiť a zvestovať zase súčasníkom podľa predstáv a myslenia našich čias.

Na záver si ešte pripomeňme, že tým, že Kristus vstúpil na nebesia, nemá byť povedané, že nemá o nás a o našu zem záujem, že už na zemi nie je prítomný. Nie, veď on sám povedal: „Ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta“ (Mt 28,20). Je s nami i naďalej, avšak teraz nie tak ako za čias svojho prvého príchodu v pozemskom tele, ani ako za čias svojho stretávania sa s učeníkmi po veľkonočnom čase v oslávenom

snímka: M. Magda

tele. Vieme, že náš Pán, ktorý vstúpil do neba, ktorý sa vrátil k Bohu Otcovi, ktorý sedí po jeho pravici, ktorý je nadovšetko vyvýšený a oslávený, je prítomný vo svojej Cirkvi. Je s nami vo svojom Slove a pri svojom stole v Eucharistii a bude nás sprevádzať svojím Duchom, keď budeme plniť jeho misijnú úlohu, o ktorej je zmienka vo všetkých správach evanjelií o nanebovstúpení: „Daná mi je všetka moc na nebi i na zemi. Chodte teda, učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého" (Mt 28,18-19).

A my, znovuzrozením vo svätom krste, prešli sme do finálnej fázy našej prípravy na stretnutie s Bohom Otcom, keď v sile Ducha Svätého máme žiť v pravde a milosti a tak vyjadrovať našu službu lásky k Bohu a k blízkym v slove a skutku. Stať dnešného evanjelia je pre nás uistením o prítomnosti Boha vo svete a povzbudením stretávať sa s ním vo sviatostiach. Zatiaľ, čo poznávanie Boha cez viditeľný svet sa pod vplyvom modernizácie stáva pre mnohých pochybným a zachovávanie mravného prirodzeného zákona obtiažnym, má prijímanie sviatostí toto preklenúť a dodať odvahy do ďalšieho života s Bohom, v Bohu a skrze Boha. Nie, po odchode Pána Ježiša k Otcovi nie sme sirotami, ani cudzincami, ktorí by nevedeli, čo chcú na tomto svete, ale sme plnoprávnymi deťmi Boha Otca a budovateľmi pozemského šťastného života, lebo nás stále povzbudzuje, vyučuje a vychováva v dobrom. Preto sa schádzame aj v túto chvíľu k obetnému stolu, aby nás uchvátila na tele i na duši sila Ducha Svätého, posvätila nás na prinášanie skutkov života, za ktoré raz budeme prijatí do večných príbytkov v nebi. Amen.

snímka: M. Magda

Krížová cesta na Spišskej Kapitule

Už tretí rok po sebe som dostala pozvanie zúčastniť sa krížovej cesty na Spišskej Kapitule, ktorú organizujú príslušníci záchranných zložiek. Hoci dnes pracujem na chirurgickej ambulancii v Krompachoch, v srdci stále nesiem aj svojich 22 rokov služby na oddelení ARO. Aj preto bolo pre mňa toto pozvanie opäť veľmi osobné a vzácne.

O to väčšia bola naša radosť, keď sme sa dozvedeli, že tento rok sa podujatia zúčastní aj novovymenovaný biskup Ordinariátu Mons. Pavol Šajgalík. Všetci sme dúfali, že počasie bude priaznivejšie než vlani. No opak bol pravdou, dážď, sneh a chlad nás sprevádzali už od začiatku. Otec biskup František Trstenský sa preto múdro rozhodol presunúť krížovú cestu do Katedrály sv. Martina.

Toto rozhodnutie však nič neubralo z hĺbokej atmosféry. Práve naopak, majestátnosť katedrály ešte viac umoc-

nil duchovný rozmer celej udalosti. Chrám sa zaplnil príslušníkmi rôznych zložiek – policajtami, vojakmi, colníkmi, pracovníkmi finančnej správy, dobrovoľnými hasičmi, záchranármi aj horskými záchranármi. Každý z nich priniesol do tohto spoločenstva svoj vlastný príbeh služby, obety a nasadenia.

Osobitné miesto v mojom srdci mali naši dobrovoľní hasiči z Víťaza na čele s pánom starostom Michalom Magdom. Ich prítomnosť bola tichým, ale veľmi silným svedectvom ochoty pomáhať, byť pripravení a stať pri druhých v tých najťažších chvíľach. Práve oni sú často tí, ktorí bez nároku na odmenu prinášajú pomoc tam, kde je najviac potrebná a aj preto si zaslúžia hlbokú úctu a vďaku.

Krížovú cestu začal otec biskup František Trstenský a v jej polovici sa vystriedal s otcom biskupom Pavlom Šajgalíkom. Jednotlivé zastavenia čítali príslušníci záchranných zložiek, čo dodalo celej pobožnosti mimoriadne silný rozmer. V ich hlasoch bolo cítiť nielen slová, ale aj skúsenosť - skúsenosť bolesti, nádeje, zápasu i obety, s ktorou sa denne stretávajú vo svojej službe.

Po krížovej ceste nasledovala svätá omša, ktorú celebroval otec biskup František. V kázni sa prihovril otec biskup Pavol, ktorý nás všetkých povzbudil, aby sme svoju službu vykonávali s láskou, pokojom a porozumením. Jeho slová boli jednoduché, no hlboké, dotýkali sa každého z nás a pripomínali, že skutočný zmysel našej práce je v službe človeku.

Pri svätej omši asistoval aj náš trvalý diakon Erik, čo ešte viac posilnilo pocit spolupatričnosti a blízkosti. Po skončení svätej omše nás otec biskup pozval na teplý čaj a koláč. Tento jednoduchý, no srdečný moment vytvoril priestor pre osobné stretnutia. Otcovia biskupi sa pristavili pri každom, prehodili pár slov, usmiali sa, ochotne sa fotografovali. Bolo cítiť ich ľudskosť, pokoru a úprimný záujem o každého človeka. Veľká vďaka patrí JUDr. Františkovi Puškárovi, ktorý toto krásne podujatie organizuje už 18 rokov. Vďaka jeho vytrvalosti a odhodlaniu sa môže každoročne stretnúť spoločenstvo ľudí, ktorých spája služba druhým.

Táto krížová cesta nebola len tradíciou, bola hlbokým duchovným zážitkom. Bola pripomienkou, že aj v náročných podmienkach, v chlade či nepohode môže rásť niečo krásne – spoločenstvo, viera a odhodlanie konať dobro.

Nech táto krížová cesta prinesie všetkým zúčastneným silu vykonávať svoju prácu zodpovedne, s láskou, pokojom a v zhode s evanjeliom: „Čokoľvek ste urobili jednému z mojich najmenších bratov, mne ste urobili.“ Už teraz sa tešíme na budúci rok a veríme, že nás možno privíta aj priaznivejšie počasie. No vieme, že to najdôležitejšie si bez ohľadu naň ponesieme v srdci.

snímka: Peter Baloga

Spomienky na otca Juraja

Bol rok 1997 a my sme sa stali samostatnou farnosťou. Boli sme plní očakávaní a tešili sme sa na nášho prvého duchovného otca. A otec Juraj nás nesklamal. Pokorný, tichý, ale zároveň veľmi priateľský si nás mladých hneď získal. V našej farnosti už pred jeho príchodom pôsobilo spoločenstvo mladých pod vedením Evky Balogovej. Z tohto spoločenstva sa vďaka otcovi Jurajovi stal zbor Jubilate Deo.

Začali sme sa pravidelne stretávať na fare každý štvrtok, kedy sme skúšali na piatkové mládežnícke sv. omše, ale samozrejme, okrem skúšania piesní to boli aj veselé stretnutia plné smiechu a dobrej nálady. Otec Juraj nám stále priniesol aj nejakú dobrotu, keďže ako nový kňaz mal vďaka našim farníkom vždy niečo chutné pod zub. Potom to boli piatkové mládežnícke sv. omše, na

ktoré sme sa každý piatok veľmi tešili. Aj keď nie vždy to bolo úplne super, stávali sa nám aj rôzne trapasy, napr. keď sme sa počas spievania rozosmiali a podobne, stále to boli živé sv. omše plné detí, mladých aj starších. V prvé piatky to boli naše nezabudnuteľné adorácie. Doteraz mám v očiach, ako otec Juraj so Svätosťou oltárnou chodil po kostole a všetkých nás žehnal. A musím povedať, že tieto adorácie boli pre našu farnosť veľkým požehnaním.

Okrem týchto duchovných aktivít sme s otcom Jurajom zažili ešte mnoho iného. Hneď v to leto, ako prišiel, nás zbral na náš nezabudnuteľný prvý výlet do Červeného Kláštora. Bolo nás tam približne 30 mladých, spali sme v spacákoch na takej staršej fare, čiže žiaden luxus, ale aj napriek tomu to bol super výlet,

na ktorý všetci spomíname dodnes. On bol veľmi bezprostredný, nemal problém zohnať ubytovanie, dopravu. Jednoducho prišiel, povedal ideme tam a tam, a my sme s radosťou išli.

A tak sme vďaka nemu absolvovali množstvo výletov, či už to boli Vysoké Tatry, Slovenský raj, Roháče, duchovné obnovy v Zlatej Bani. Zúčastnili sme sa aj celoslovenského stretnutia mladých v Košiciach a diecézneho stretnutia mladých v Bardejove, kde sme ako zbor aj účinkovali.

Veľkou pomocníčkou či už pri vedení zboru a tiež pri práci s deťmi mu bola Evka Balogová, ktorá spolupracovala aj s hnutím eRko. Vďaka nej sme každoročne organizovali tábory pre deti a rozbehla sa u nás aj Dobrá novina. Pripravili sme aj veľmi pekné divadelné predstavenie Franťišek, ktoré malo veľký úspech.

snímka: M. Magda

Dvakrát sme ako zbor účinkovali aj v Sabinove na festivale Aleluja a na pozvanie sme spievali aj v iných farnostiach.

Počas jeho pôsobenia sa organizovali aj rôzne púte či už po Slovensku, ale aj do zahraničia. Pre mňa nezabudnuteľnou bola púť do Talianska na celosvetové stretnutie mladých s už nebohým Sv. Otcom Jánom Pavlom II. v jubilejnom roku 2000. Otec Juraj prišiel aj s myšlienkou živého betlehema. Bol to super nápad, ktorý nám oživil každé Vianoce.

Informáciu o tom, že otec Juraj z našej farnosti odchádza, sme prijali veľmi ťažko. Ale snažili sme sa s tým zmieriť a prijať to. Tých šesť rokov, ktoré sme s ním prežili, boli naozaj naplnené roky našej mladosti. Otec Juraj nás formoval, zaujímal sa o nás, a hlavne, mal nás rád. Bol to typ človeka, ktorému sa nedalo povedať nie. Záležalo mu na nás a my sme ho mali veľmi radi. Po odchode otca Juraja sme sa postupne rozišli, ale to, čo do nás vtlačil, v nás zostalo.

Jeho smrť nás veľmi zasiahla, ale na druhej strane nás po rokoch opäť spojila. Vždy keď sa stretneme, spomíname a máme pocit, ako keby to všetko bolo len včera. Sv. omša za otca Juraja bola pre nás návratom do našich mladých čias, prejavom vďaky za všetko, čo pre nás urobil. A som si istá, že ešte stále robí. Navždy bude žiť v našich srdciach.

Gabika

V prítomnosti otca Juraja som strávila len pár rokov počas mojich tínedžerských čias, no aj napriek tomu toto obdobie hodnotím ako veľmi intenzívne, oboha-

cujúce, naplnené priateľstvom a prijatím. Aj keď od jeho odchodu z našej farnosti prešlo už viac ako 20 rokov, dodnes na neho s láskou spomínam. Uvedomujem si, ako jeho vedenie malo vplyv na ďalšie roky môjho života a ako ho pozitívne ovplyvnilo. V ťažších chvíľach si vždy spomeniem na jeho "Pokoj a dobro" a s pokojom idem ďalej.

Lubica

S otcem Jurajom to boli moje najkrajšie roky života. Prešli sme spolu Taliansko, Lurdy, Fatimu, Taizé vo Viedni, duchovné obnovy na chate na Zlatej Bani, Jasenovce, celé Tatry, zlaňovanie v Tatrách, Slovenský raj, Červený kláštor. Festival Sabinov, Debica Poľsko, živý betlehem. Každý rok plesy JUBILATE DEO 1 - 6.ročník. František scénka v kostole. Každý štvrtok sme mali skúšky na fare. Po skúške nás vždy zavolať ešte na čaj. Spomínam si na Bardejov na arcidiecézne stretnutie mladých, takto bolo supeer. Na duch. otca nikdy nezabudnem, bol to človek s veľkým srdcom. Duch. otec, ďakujem za všetko, čo ste pre nás urobili a verím, že sa raz všetci v nebi stretneme.

Marek

Veľmi ťažko slovami vyjadriť, čo pre nás už zosnulý duchovný otec Juraj znamenal. Pre mňa osobne veľmi veľa. Do Víťaza, prvej svojej farnosti prišiel ako mladučký kňaz s veľkými víziami a zanechal za sebou množstvo práce, obety, svojho času venovaného nám, mladým. Svoj voľný čas, ktorý nám venoval, priniesol svoj ošoh. Stále vyzýval na sv. omšiach, aby mladí prišli na

faru každý štvrtok, oslovilo ma to. A tam to celé začalo. Náš spevokol, duchovné spoločenstvo mladých JUBILATE DEO a tom by som vedela napísať aj knihu...Na naše piatkové mládežnícke sv. omše, štvrtkové skúšky, adorácie, duchovné cvičenia, divadlo sv. František z Assisi, plesy, výlety, stretnutia mládeže aj so Sv. Otcem v Ríme. Neskutočne veľa zážitkov, spomienok na duchovného, ktoré mi ostanú navždy hlboko v srdci. Musím vyzdvihnúť jeho veľkú obetavosť pre našu farnosť. Snažil sa, chcel veľa spraviť a aj spravil. Nikdy sa nestiažoval, všetko urobil z lásky k Bohu a k nám. Mal nás veľmi rád a my jeho ešte viac. A takto to ostane navždy. Za jeho pôsobenia sa obnovil kostol sv. Ondreja, kaplnka v Doline, založil časopis Spektrum, rekonštruoval a maľoval sa kostol sv. Jozefa, vznikol náš úžasný zbor. Nevieam, či som na niečo nezabudla...Cítim v sebe veľkú vďaku za všetko čo nám otec Juraj dal, hlavne nám mladým ukázal smer, ktorým sa máme vydať, aby sme stále kráčali s Bohom. Aj keď možno vtedy som si to tak neuvedomovala, čerpá z toho dodnes aj celá naša rodinka. Spomínam, rozprávam deťom, veľmi by ho chceli spoznať. Žiaľ nestihli. Sem-tam si aj poplačem, ale verím v jedno, čo ma upokojuje, že otec Juraj je v nebi a dáva odtiaľ na nás všetkých pozor. Sv. omša, ktorú sme odspievali ako Jubilate Deo za už zosnulého duchovného otca, bola venovaná z lásky k nemu za všetko, čo pre nás spravil... SPOMÍNAM S ÚCTOU. ODPOČÍVAJTE V POKOJI!

Janka

Rozhovor

Doktor

Pavol Čech †

Tento rozhovor bol s dôstojným pánom, v blahej pamäti, ThDr. Pavlom Čechom nahratý pri príležitosti 50. výročia kňazskej vysviacky a primičnej sv. omše. Rozhovor bol nahratý v Hažlíne, vo farnosti, ktorá vtedy patrila do dekanátu Bardejov.

Sedíme na fare v Hažlíne a oproti mne sedí duchovný otec Dr. Pavol Čech. Prišli sme tu z dôvodu nedávnej veľkej slávnosti, kedy sa duchovný otec dožil krásneho výročia - 50 rokov od kňazskej vysviacky a primičnej svätej omše. Priblížte nám, prosím, ako to prebiehalo pred tými päťdesiatimi rokmi.

5. júna 1966 sme boli vysvätení v Bratislave, vysvätených nás bolo 12 diakonov na kňazov.

12. jún, keď boli primície, bol krásny deň. Ako dnes si pamätám. Záležitosť našej primičnej slávnosti nebola len dekanátna, či Košickej diecézy, ale trochu aj Spiša a myslím, že to zašlo až na stredné Slovensko. Prišlo viac ako 30 autobusov, ktoré mali označenia rôznych okresov. Čo ma zarazilo, keď sme išli v slávnostnom sprievode, doprevádzali nás vrtníky. Znamenalo to ideologické, stranícke pôsobenie. Fotografovali a asi topograficky skú-

mali, aké množstvo ľudí tam bolo. Bolo to dosť hlučné a mali sme strach, že keď bude svätá omša, že nás to bude rušiť. Počas svätej omše vrtníky nelietali, ale na záver znova vybehli. Zmapovali si terén a vzdialili sa. Primície boli veľmi ťažké. Prečo? Boli sme dvaja z dediny. Mali sme ich spolu s Ladislavom Francom.

Kde vznikla myšlienka, aby ste mali primície spolu?

Dôstojný pán Adamčák nám najprv ponúkal jednému jednu nedeľu a druhému druhú nedeľu. Ale potom do toho hovoril okresný dekan a nakoniec do toho prehovoril niekdajší pán vikár Onderko. Navrhol, aby pán farár Adamčák bol hlavný, my dvaja, aby sme koncelebrovali a on bude kázať. Bolo to po Druhom vatikánskom koncile, takže sa mohlo začať s koncelebráciou. Tak aj bolo. Tam bola tá myšlienka. Ale niekto sa toho bál. Asi okres, cirkevný tajomník a tí jeho posluhovači okolo. Bolo to v tej dobe čosi mimoriadne. Hosana! Ľudia všetko pripravili tak, že sme to ani nečakali. My sme ani nevedeli, čo sa s nami deje v tej dobe. Bolo to čosi mimoriadne, že sme skončili dvaja. Všetci tú slávnosť prežívali, volali a pozývali rodinu zoširoka, zďaleka, aby prišli na primičnú slávnosť. Bolo to čosi povznášajúce a silné. Silné na ten spôsob a na tú dobu. Dôstojný pán Adamčák bol veľkou oporou pre Víťaz, pretože Víťazania za každú cenu bojovali za nový kostol. Naša primičná svätá omša už bola v novom kostole.

Mali ste informáciu, koľko ľudí bolo na Vašich primíciách?

Niektorci chceli štatistiku znížiť. Zahraničné médiá hlásili až okolo 30 000 veriacich. Myslím si,

že bolo takých 15 000 ľudí, ale mohlo byť aj viac. Ja si z tej atmosféry trochu pamätám a musím povedať, že to bolo naozaj niečo výnimočné.

Zaujímajú ma vaše primície, pretože pred vami nebol nikto vysvätený.

Áno, pred nami nebol nikto vysvätený.

Ako to bolo po duchovnej stránke? Tešili ste sa na to? Ako to prežíva novovysvätený kňaz?

Muž, ktorý sa rozhodne pre kňazskú dráhu, musí mať vyrovnaný postoj, čo žiada Cirkev stále a musí byť pripravený na život v celibáte. Teraz je otázkou, či ho berie vážne. Či berie vážne poslanie kňaza. Za dobu 5 rokov v seminári sú predstavení na to, aby spozorovali, či ten jedinec, tá osobnosť, ktorý sa chystá na posvätnú dráhu, zvládne tieto úlohy. Život v seminári bol veľmi náročný. My sme študovali za veľmi ťažkých podmienok. Seminárny život bol modlitba, rozjímanie, samozrejme, štúdium, no a potom aktivity, ktoré mohli byť vo vtedajšej dobe.

Myslíte, že v dnešnej dobe sa už tak kňazom nevenujú? Lebo až na pár jedincov, z vašej éry nebolo počuť, žeby kňazi odchádzali. Teraz to už počujeme častejšie. Čo vy na to?

Podobné otázky som už veľa-krát dostal aj od iných redaktorov, ktorí tu boli. Dali mi aj takúto otázku: „Ako to bolo s vašim celibátom?“ Hovorím: „Mňa Pán Boh v živote tak viedol, že som s tým nikdy nemal problém. Vždy mi pripravil takú úlohu, ktorá bola veľmi náročná a musel som ju zvládať. Nebol čas na takéto myslenie.“ Všade, kde som pôsobil, bol

snímka: M. Magda

som veľmi aktívne vyťažený. Potom nebolo dostatok kňazov, takže si nás vážili, mali voči kňazovi veľkú úctu. Keď kňaz niečo povedal, boli to sväté slová. Veriaci videli, že za slovom stojí osobnosť. Ľudia nás chceli mať za ťažkých okolností medzi sebou. Prichádzali sme k veriacim a oni vedeli o našich ťažkostiach a problémoch a snažili sa nám pomôcť.

Teraz naši ľudia žijú sami pre seba a nemajú čas, aby sa stretli s kňazom. Len vtedy, keď musia. Minule som počúval, neviem v ktorej náboženskej relácii to bolo, že na Slovensku sa už vedie „konzumný“ náboženský život. Neviem, kto našiel toto slovo, ale vyjadril sa dosť trefne. Neviem, čo pod tým myslel a nechcel to ani rozvádzať. Ja by som to chápal tak, že to „konzumné“ náboženstvo je v tom, že keď niečo po-

trebujem, nech to farár urobí. Pokrstí, pochová, zosobáš, prvé prijímanie... Ale aká je v tom náplň, náboj, ľudia sa tým nezaoberajú. Majú tisíc výhovoriek, ospravedlnení. Kňaz potom hľadá formy, spôsoby, ako sa tým ľuďom priblížiť, aby si aspoň uvedomili, že sú na ceste, ktorá je do večného života a nie do pekla.

Prešli ste k novodobej situácii, k dobe, ktorú žijeme. Vedeli by ste pomenovať to, čo žijeme, čo vy kňazi žijete, čo naše Slovensko, resp. taký širší pohľad, čo žije naša „kresťanská“ Európa?

Je to veľmi ťažké, ale počas tých 50 rokov kňazstva, čo som účinkoval v pastorácii, ako profesor na vysokej škole, ako odborný asistent, na biskupskom úrade a potom po farách, isteže som nadobudol veľa skúseností, veľa toho počul a videl a sám sa

realizoval v tejto podobe. K našej situácii by som povedal, že sme všetci plesali, jasali, keď prišla v roku 1989 revolúcia a dúfali sme, že sa čosi pohne k lepšiemu. Najmä v náboženskom živote, pretože naši otcovia, matky a my, ich deti, sme veľmi tvrdo pocítili tlak komunistickej doby a ideologizácie vtedajšej doby. Preto sme boli plní očakávania, že čosi príde, zmení sa a naplní sa. Najprv sme očakávali, že ten teror, ktorý tu bol, prestane a po druhé, že sa nebude ideologizovať, ale že sa bude formovať človek modernej doby. Mám dojem, že z tej formácie sme ubrali, pretože sme za každú cenu chceli napodobniť tých, ktorí v modernej dobe príliš vystavujú svoje, mohol by som povedať, nie príliš pozitívne vlastnosti, ale skôr negatívne. Niektorí naši, najmä mladí ľudia,

na tieto veci "skočili" alebo to nepochopili. Pretože, keď sa otvoril západný svet východu a Európe ako takej, doniesol svoje plusy aj mínusy. Žiaľ, mladí ľudia túžia viac po tých mínusoch. Ohrozený je najmä náboženský život. To veľmi bolí. Počúvam správy, že v Holandsku búrajú kostoly, ničia fary, dokonca kostoly prerábajú na reštaurácie, bary, na všelijaké biznis spôsoby, takže je to až na zaplakanie. Dokonca biskupi z Holandska sa obrátili s prosbou na Svätého Otca: „Čo máme robiť?“ Je to naozaj veľmi ťažká situácia. Ako som čítal v jednej štatistike, že tam, kde bolo 90 % katolíkov, ktorí realizovali náboženský život, tak teraz ich je sotva 10 %. Je to veľmi bolestivé a žalostné. Chráň Boh, aby sa to ukázalo aj u nás na Slovensku. Pretože modernizácia speje nie k povzneseniu človeka, ale k potieraniu morálnych hodnôt človeka, k jeho degradácii.

Spomínali ste mládež. Vedeli by ste ako duchovný otec pomenovať, kde podľa Vás vzniklo, že mládež je povrchná, odvrátená od náboženstva? Ako to vidíte?

Kríza v náboženskom živote má viac faktorov. Prvým faktorom je vnútro človeka. Druhým faktorom je vonkajší život. Ak vnútro a vonkajší život nejdú spolu, potom sa nedospeje k pozitívnemu spôsobu myslenia a konania. Takže toto je veľmi dôležité. Úlohou nás kňazov je, aby sme ten vnútorný život mladého človeka pretvárili. Podávame mu všetky pomocné prostriedky. Predovšetkým je to modlitba. Rodič, vychovávateľ, pedagóg, teda ten, ktorý vedie dnešné dieťa a dnešného mladého človeka, musí začať

s modlitbou. To znamená, že ho musí viesť k tomu, aby si zamíloval Boha a rozhovor s Bohom. Bez toho sa nepohneme. Ak toto chýba, dnešný mladý človek hľadá nie rozhovor s Bohom, ale s internetom, s televíziou, s rôznymi modernými komunikačnými prostriedkami a tieto ničia jeho vnútro. Tým prichádzame o veľké hodnoty, na ktorých by sme potom v budúcnosti mohli stavať.

Vrátim sa k rodičom. Dnešná doba nás dostáva do časového skratu, kedy my, rodičia, naháňame matériu, biznis a čas na modlitbu nejako neostáva. Vyhovárame sa, že sme unavení a náhradou, ako ste spomínali, je internet. Je nádej, že sa to zastaví? Kde to, podľa Vás, až dospeje?

Dobrá otázka. Cirkev sa v každej dobe snaží prispôbiť. Ale nie za každú cenu. Lebo musí mať svoje priority, z ktorých musí čerpať a s nimi žiť. Pavol VI. to začal, neskôr Ján Pavol I., potom svätý Ján Pavol II. a terazší Svätý Otec, o čom sa všetci presvedčame, že sa nebránili stretnutiu s novinármi a inými dostupnými komunikačnými prostriedkami. Vieme, že terazší Svätý Otec denne dáva informácie, prípadne pohnútky, myšlienky, nápady i osvietenia pre každého človeka a zvlášť sa zameriava na mladých ľudí. Toto keby si mladí viac všímali. Ja som raz robil anketu, či poznajú čo je to Lux, Lumen, Noe. Pýtal som sa mladých, či vedia, čo sú to Katólicke noviny, Duchovný pastier a pripomenul som im aj iné časopisy. Boli ticho a otvárali oči. Znamená to, že sa stráca informovanosť o náboženskej literatúre a, samozrejme, aj o nábožen-

ských komunikačných prostriedkoch. Lebo deti a mladí ľudia si myslia, že neexistuje nič iné, len to, čo oni sami hľadajú. Ale Cirkev svätá im vždy chce ponúknuť niečo, ten duchovný pokrm cez akékoľvek možné komunikačné prostriedky. Z toho by som nevinil rodičov, ale obrátil by som pozornosť na rodičov s tým, aby tak spolu dotvárali charakter mladého človeka. Keď sa im napríklad podsúvajú pekné pesničky, nech sú tam aj náboženské témy, prípadne rozhovory, lebo mám dojem, že sa stráca komunikácia medzi mladými ľuďmi a vychovávateľmi.

"Nahráli" ste mi na otázku, pretože aj naše médium Spektrum je komunikačným prostriedkom. Keď ho duchovný otec Juraj Riško zakladal, základnou myšlienkou bolo dostať Božie slovo na stôl, do rodín. Plní podľa Vás Spektrum takéto poslanie? Čo by sme, aj pre mladých, mohli vylepšiť, pridať, doplniť?

Som veľmi vďačný, posielate mi ho pravidelne. Veľmi ma teší, keď príde moja sestra Helena a opýta sa ma: „Už si čítal Spektrum?“ Je to pekné a znamená to, že nielen moja sestra, ale každý, kto ho číta, je oslovený. Čitateľia tam hľadajú, čo by bolo pre nich, pre ich život, prípadne pre ich duchovnú náplň. Je pravdou, že máte veľa tém, veľa ponúk. Všimol som si, že sú tam príhovory aj k mladým, sú tam aj básne, či úvahy. Aj informovanosť. A to, aby sa Božie slovo dostalo aj medzi nás, tak sa mi páči, že tu dôstojný pán Biroš uvádza svoje myšlienky. Len by ich mohol trochu zmodernizovať. Nech neostane na tej báze, lebo pred dvadsi-

timi, tridsiatimi rokmi sa žilo trochu inak. Bolo by dobré, keby boli myšlienky viac rukolapné na túto dobu. Keď chceme osloviť moderného mladého človeka, žiada sa, aby sme myšlienku obrátili na nich. Priznám sa, že som dostal celé hotové elaboráty, liturgické časti a duchovný otec by si musel nájsť čas, aby to pretváral. Je tam rok 1976, 1982 a iné, takže Vám dám plne za pravdu, ale zároveň tam nechávame autenticitu tej doby. Ponúkame to starším ľuďom, ktorí už nemôžu prísť do kostola. Dej z doby, v ktorej žili a pracovali, je starším ľuďom bližší.

Na Svätom Otcovi Františkovi si vážim to, že pravidelne hovorí homílie, vychádza z Písma Svätého a potom prechádza do novodobých problémov. Vždy osloví. Vždy osloví aj mladých ľudí, lebo počujeme z námestia sv. Petra z každej strany búrlivý potlesk alebo prijatie jeho myšlienok. Tu máme dokonalý vzor. Homília sa dá povedať aj veľmi učene, keď je tam vyššia exegéza, hebrejská, grécka alebo aramejská, atď., ale Svätý Otec rozpráva jednoducho. Je dôležité, aby sme oslovili tých najjednoduchších ľudí alebo tých, ktorí veľmi nemajú čas rozmýšľať. A takto im niečo ponúkame, čo ich zastaví a povedia si: „Aha, tu je vlastne čas, aby som sa rozprával s Bohom.“

Vrátim sa ešte k vašim 50 rokom kňazského pôsobenia. Otupí sa rokmi vzťah k rodnej obci, ku kresťanmi, k miestu, kde ste boli pokrstený? Alebo prídu aj obdobia nostalgie za rodným krajom?

Nás na to v kňazskom seminári pripravovali. Hovorili nám: „Vy musíte opustiť najmilšie, najdrahšie. Keď budete precitlivení, ťažko

to budete znášať.“ Musím povedať, že určité otupenie tu je. Lebo kňaz si musí zamilovať tých, medzi ktorými pôsobí. Veriaci musia cítiť, že ich máte radi, že im vychádzate v ústrety, že ste im k dispozícii. Či je ráno, či je obed, či večer, či vtedy, keď plačú alebo sa tešia. Aby vtedy, keď vás potrebujú, ste tu boli pre nich.

Dá sa na dialku ovplyvňovať, viesť svojich rodákov?

Nedá sa. Lebo zídete z očí, zídete z mysle. Zabudne sa. Kňaz je tak pohrúžený do práce vo svojom pôsobisku, že keď napríklad dostane list alebo má telefonát, v tom okamihu sa snaží pomôcť alebo pochopiť, ale nemá čas na to, aby to dotiahol, či doriešil. Môže dať slová povzbudení, ale byť priamo nápomocný sa nedá.

Slová povzbudení, pekne ste to povedali. Chcel by som vás na záver poprosiť. Vedeli by ste pre nás Vítazanov, veriáckich kresťanov, sformulovať odkaz, aby sme zostali?

Ja som vyrastal v nábožensky založenej rodine. Rodičia neboli ani vysoko, ani stredne vzdelaní, ale boli prasto jednoduchí ľudia. Vážili si svoju vieru, podľa nej žili. Nemali nikdy žiadne zábrany aj v tých najťažších časoch nežiť s Kristom. Nežiť svoj kresťanský život. Nenapíňať ho. Toto je odkaz pre všetkých, ktorí žijú vo Vítaze, aby žili svoj kresťanský život. Nie je potrebné veľa. Základ je modlitba, sviatosťný život, prítomnosť na svätej omši. Donúťme sa denne prečítať aspoň tri, štyri vety zo Svätého písma. Aj keď nám je milo, aj keď nám je ťažko, vždy obráťme svoju pozornosť k Bohu. On nám najlepšie povie, čo máme robiť, ako máme formovať svoje deti

a ako máme byť jeho predĺženou rukou. Lebo rodičovská ruka vie pohliadiť, aj udrieť. Myslím si, že teraz sa zabúda na to, že niekedy je potrebné aj udrieť.

Svätý Pavol povedal: „Mám ísť na vás palicou?“ Dnešná doba si to už nežiada, ani ja by som to až tak nechcel, ale slovom udrieť môžeme. Bolí ma, keď dnes otec alebo matka nemá odvahu povedať synovi: „Dost!“ Rodičia nech si stoja za slovom. Keď nás vychovávali otec a matka, matka, samozrejme, často použila varechu, či palicu, čo mala po ruke. Bolo to správne. Otec, stačilo, že sa pozrel na mňa a vedel som, kde mám miesto, aj čo mám robiť.

Je otrasné, ako sa dnes deti chovajú k rodičom. Kde dostali toľko odvahy? Kde? V televízii. Tam ukazujú všelijaké prípady, ktoré ruínujú kresťanskú morálku. Demokracia? Jedno si treba uvedomiť, že v Cirkvi nie je demokracia. V Cirkvi je hierarchia. Pápeža musí poslúchať biskup, biskupa musí počúvať kňaz, kňaza majú poslúchať zverení veriaci. Viem, že mnohokrát kňaz nespĺňa ich ideály, predstavy, ale má poslanie, to Božie poslanie, ktoré si plní, aj keď je chorľavý, aj keď je starý, aj keď je slabý. Lebo našo biskup vložil, aby mal moc ako kňaz a zároveň územie, na ktorom môže pôsobiť.

Ďakujem vám, duchovný otec, za čas, ktorý ste venovali nášmu časopisu Spektrum. Bolo mi ctou, že môžem preniesť vaše odkazy a duchovno domov, do Vítaza, aby sa vedelo, že naši kňazi sú, žijú, formujú a duchovne vychovávajú.

pripravili: Mgr. M. Čechová, M. Magda

Kytica

"Kvetinky májové..." hmmm hmmm, pohmkávam si niekedy túto melódiu obľúbenej mariánskej piesne, ktorú spievame nielen v máji, ale vždy, keď si spomíname na naj... ženu Máriu z Nazareta. Moji známi majú tiež kvetinovú farmu, v ktorej kvetinky kvitnú aj v iných mesiacoch roka. A dokonca vyzdobia aj miestny oltár vo farskom kostole. Je to milé.

Paolo Mosca v knihe *Pápežova črievička* píše: „Pre 63-ročného Elia Cortellessa je to veľká pocta. Už 36 rokov sa stará o vatikánske záhrady, riadi kvetinovú výzdobu na slávnosti na Námestí sv. Petra, v bazilike, v aule Pavla VI., volajú ho „odborník na kvety pre pápeža“. "Keď som odišiel z rodnej dedinky, mal som 16 rokov. Môj otec bol lesníkom. On i mama mi celé roky rozprávali na dobrú noc rozprávky o kvetoch, o rastlinách a o jari. Odišiel som na sever, ku Comskému jazeru, kde som 5 rokov študoval záhradníctvo a pestovanie kvetov." Ako to Prozreteľnosť zariadila, že ste prišli do Ríma a stali ste sa šéfom vatikánskych záhrad? "Na výstave kvetov vo Verone som sa náhodou stretol s doktorom Pontim. Bol riaditeľom vo Vatikáne a práve hľadal niekoho, kto by sa staral o vatikánske záhrady. O mesiac som bol v Ríme. Stál som uprostred 22 hektárov zelene a neveril som vlastným očiam. Zdalo sa mi, že je to len jedna z otcových rozprávok. Keď zvolia nového pápeža, každému v záhradách urobíme z kvetov veľký pápežský znak. A čo je pre mňa zázrak? Stále to opakuje moja mama Rosa. Hoci má už 89 rokov, má stále jasnú hlavu: „Je zázrakom, že ťa Pán z rodnej dediny preniesol takmer do neba.“ Katka na svojej kvetinovej farme sa stará o kvety s veľkým nasadením a nadšením, aby každý, kto si kúpi kyticu živých kvetov, nech ju zanesie kdekoľvek a komukoľvek, dá príchut' neba. Aj v týchto májových dňoch cez „vôňu“ kvetov - pestrých zvolaní Loretánskych litánií uvime „nádhernú kyticu kvetov“ úprimných modlitieb, ktoré potešia naše oči, ale aj pookreje naša duša.

jeden z kvietkov v Božej záhrade, možnože tulipán mr herm

snímka: M. Magda

Ahoj, deti!

stránku pripravila: Viktória Uličná

Máj je podľa mnohých najkrajší mesiac v roku. Príroda sa definitívne prebudila a všetko okolo nás kvitne. Okrem spoločných modlitieb, ktoré nazývame „májové pobožnosti“, si tento mesiac pripomíname niekoľko zásadných udalostí našej viery.

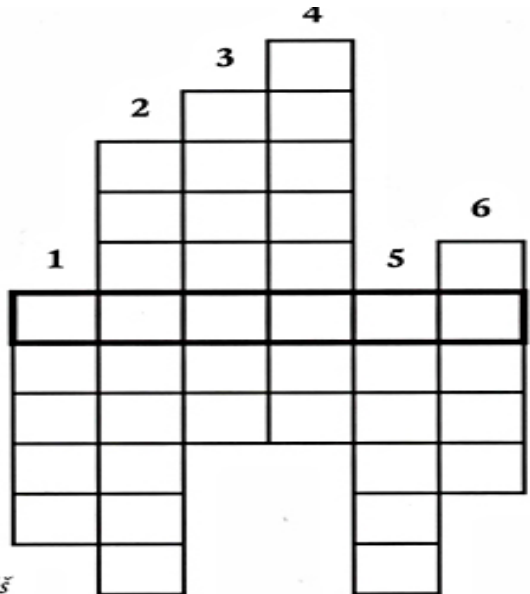
- **1. máj** – Svätý Jozef, robotník: Hneď prvý deň patrí patrónovi všetkých pracujúcich. Jozef nám ukazuje, že svätosť sa skrýva v každodennosti. Keď si upratuješ izbu alebo píšeš domácu úlohu bez frflania, kráčaš v jeho stopách.
- **10. máj** – Deň matiek: Nezabudnite na svoje pozemské mamky! Malý kvet alebo objatie sú krásnym poďakovaním za ich obetavosť.
- **14. máj** – Nanebovstúpenie Pána (prikázaný sviatok): Presne 40 dní po Veľkej noci oslavujeme Ježišov návrat do neba. Hoci ho už nevidíme kráčať po zemi, jeho prítomnosť sa nevytratila. Teraz je prítomný v Eucharistii a v srdci každého z nás.
- **24. máj** – Zoslanie Ducha Svätého: Spomíname na okamih, keď apoštoli dostali dary Ducha Svätého a začali budovať Cirkev. Prosme o dary Ducha, aby sme mali odvahu žiť svoju vieru „naplno“.
- **31. máj** – Sviatok Najsvätejšej Trojice: Boh nie je osamelý vládca, je to spoločenstvo nekonečnej lásky. Tento sviatok nás učí, že aj my sme stvorení pre vzťahy a priateľstvá, v ktorých má vládnuť jednota.

Svätec mesiaca – sv. Matej (14. 5.)

Svätý Matej (z hebr. dar od Boha) bol pôvodne jedným zo širšieho okruhu učeníkov, ktorí sprevádzali Ježiša. Do úzkeho kruhu Dvanástich sa dostal až po Ježišovom nanebovstúpení, keď apoštoli hľadali náhradu za Judáša. Rozhodovali sa medzi ním a Jozefom Barsabášom – lós napokon padol na Mateja, ktorý tak prijal poslanie hlásať evanjelium celému svetu.

O jeho ďalšom pôsobení sa nezachovalo veľa správ, no tradícia hovorí, že po prijatí Ducha Svätého kázal v Ju-dei a neskôr možno v Etiópii či Egypte. Svoju vernosť Kristovi spečatil mučeníckou smrťou. Podľa legendy bol najprv kameňovaný a následne sťatý sekerou, ktorá sa stala jeho hlavným symbolom. Je patrónom remeselníkov, stavebných robotníkov a pastierov.

Úloha: Slávnosť Zoslania Ducha Svätého má aj iný názov. Vieš aký? Dozvieš sa to z nasledujúcej tajničky.

Otázky k vyriešeniu tajničky:

1. Meno apoštola, ktorý neveril, že Ježiš vstal z mŕtvych.
2. Mesto, v ktorom bol Ježiš ukrižovaný.
3. Mesto, kde žila Panna Mária, keď k nej prišiel anjel Gabriel.
4. Svätci, ktorí položili svoj život za Krista.
5. Spoločenstvo pokrstených, ktorého hlavou je pápež.
6. Meno apoštola, ktorý sa stal prvým pápežom.

Kecharitomene

39. Ako máme rozvíjať život v odovzdanosti Panne Márii?

Máme možnosť využiť 3 etapy:

Prvá etapa:

1. Správať sa k nej ako malé dieťa. Treba byť čoraz menším, čoraz menej samostatným.
2. O všetko prosiť a žiadať o dovoľenie. Prosiť o všetko znamená prosiť aj o vec, ktorá by bola taká malá a nedôležitá, že o ňu ani netreba žiadať.
3. Rozprávať sa s ňou, hoci nič nepotrebujeme. Smerovať k nej nielen prosby, ale aj pochvaly, poďakovanie, zdieľanie dojmov, pocitov, ktoré sa týkajú drobných záležitostí života. Namiesto toho, aby sme mysleli sami, máme myslieť ako Panna Mária.

Bazilika Navštívenia Panny Márie v Starých Horách; snímka: M. Magda

Druhá etapa:

1. Bezhraničná dôvera voči Márii. Dôvera je podstatou odovzdania. Panne Márii máme často hovoriť: „Máme k tebe bezhraničnú dôveru. Vieme, že ty môžeš všetko.“

2. O všetko prosiť Máriu. Aby sme trvalo prežívali Máriino prostredníctvom, oplatí sa istú dobu, napríklad niekoľko týždňov, modliť sa ku Kristovi vždy v jej prítomnosti, ktorú vedome prežívame alebo sa modliť cez jej prostredníctvom.

Tretia etapa:

1. Chodiť v prítomnosti Pána Ježiša a Najsvätejšej Matky. Postupom času sa naše otázky ohľadom všetkého zmenia na život „pod pohľadom“ Ježiša a Márie. Stačí vnútorné stíšenie sa a už vieme rozlišovať, či to Mária potvrdzuje alebo nie, či to dovoľí alebo to zakáže.

2. Prijímať Božie vnuknutia. Cesta vnuknutia je cesta založená na daroch Ducha Svätého. Každý kresťan ich má a každý by ich mal využívať. Život podľa darov Ducha Svätého je najvyšší stupeň vnútorného života. Všetky životné situácie môžeme rozdeliť na dve skupiny: také, v ktorých je jasné, po čom Boh túži a také, v ktorých je Jeho vôľa neznáma, skrytá. Každá z nich si vyžaduje iný prístup. Tam, kde vieš, aká je Božia vôľa, máš ju dôkladne splniť. No splniť ju máš tak, že odovzdáš seba i túto konkrétnu záležitosť Márii. Odovzdanie seba samého a všetkého, čo máš a čím si Márii je hlavný akt na ceste odovzdanosti. Preto treba Márii čo najčastejšie odovzdávať seba, ľudí aj všetky záležitosti.

ÚVODNÉ MOTTO:

Múdri ľudia vedia, že pravá láska dokáže čakať.

Najlepšia a najkrajšia Božia cesta je nechať si sex až do manželstva. Je potrebné pomáhať mladým, aby žili v čistote, pokiaľ prijmú naše rady. Ale verím, že modlitbou za nich nič nepokazíme.

Čistá láska prináša slobodu

Dňa 7. septembra 2025 pápež Lev XIV. svätorečil Carla Acutisa a Piera Giorgia Frassatiho. Vo svojej homílii pripomenul cestu 24-ročného Turínčana. Pápež povedal: „Pier Giorgio stretol Pána prostredníctvom školy a cirkevných skupín (...) a svedčil o ňom svojou radosťou zo života a toho, že je kresťanom v modlitbe, v priateľstve, v láske k blížnym. Až tak, že keď ho priatelia často videli chodiť po uliciach Turína s vozíkmi plnými pomoci pre chudobných, premenovali ho na Frassatiho dopravný podnik! Aj dnes je jeho život svetlom pre spiritualitu laikov. Pre neho viera nebola súkromnou zbožnosťou: hnaný silou evanjelia a zakorenený v cirkevných združeniach sa veľkodušne zapájal do spoločnosti, prispieval k politickému životu a horlivo slúžil chudobným.“

Pier Giorgio bol mužom modlitby. Každý deň bol pre neho neustálym dialógom s Bohom: počas omše, adorácie, čítania Svätého písma alebo počas ruženca, ktorý bol jednou z jeho obľúbených modlitieb a ktorý sa modlil veľmi často. Ruženec nosil stále so sebou. Keď ho ukázal v rukách, povedal: „Vždy nosím svoju vôľu vo vrecku.“ Patril do skupiny nočnej adorácie, na ktorú chodil s radosťou. Keď sa vracal domov, žiaril šťastím a spieval eucharistickú pieseň. Hrdo vyznával svoju vieru: „Ak dáte Boha na prvé miesto vo

svojom živote, dosiahnete víťazstvo“, hovorieval svojim priateľom.

Frassati sa plne venoval svojmu vzťahu s Bohom a zároveň žil život naplno, ako to mladí ľudia robia. Jeho najväčšou vášňou boli hory: horolezectvo, dobývanie vrcholov a lyžovanie. Jazdil na koni, výborne plával a bicykloval. Pier Giorgi-ova svätosť sa prejavovala v tom, že napodobňujúc Spasiteľa sa ne sústredil na vlastné túžby, ale nezištne venoval svoj čas a peniaze iným, najčastejšie chudobným. Kristove slová o láske k blížnemu boli jeho životným krédom. Pier si napísal Hymnus lásky na papier, pripieval na dvere svojej izby, aby ho mal vždy na očiach. Milovať ľudí neznamená prežívať emocionálne stavy radosti plynúce z toho, že uspokojujú tvoje túžby. Milovať ľudí znamená preukazovať im dobro, ktoré ich povedie do neba nezávisle od pocitov a emócií, ktoré sa rodia v srdci.

Pier Giorgio svedčil, že každý človek by mal patriť Bohu a preto má nekonečnú dôstojnosť a hodnotu. Nemožno s ním zaobchádzať ako s predmetom. „Všetko smiem, ale nie všetko osožiť.“ Ale ja sa nedám ničím zotročiť. Telo nie je na smilstvo. Nečisté hriechy, ako sú predmanželské a mimomanželské spoluzítie, pornografia, homosexuálne činy a všetky ostatné činnosti zamerané na mimomanželské sexuálne zážitky spôsobujú Kristovi strašné utrpenie, pretože tie-

rubriku pripravuje
MUDr. Blažej Vaščák

to hriechne praktiky zabíjajú lásku, prehľbujú sebeckosť a podriaďujú človeka nadvláde satanských síl.

Skutočná láska zahŕňa celú osobu v duchovnej, biologickej, psychologickú a emocionálnu sféru. Čistá láska plodí len dobro, nikdy nezotročuje, ale prináša slobodu. Preto človek, ktorý ovláda svoje city a zmysly, ktorý je pánom nad sebou, je schopný lásky, teda ne-sebeckého sebadarovania. Takýto človek nepodlieha žiadostivosti a pohlavné spoluzítie praktizuje až po prijatí sviatosti manželstva, pretože si uvedomuje, že iba Ježiš Kristus prítomný vo sviatosti manželstva dáva právo na toto najintímnejšie spojenie.

Keď sú manžel a manželka v stave posväcujúcej milosti, ich manželský akt sa stáva sviatostným znakom Kristovej prítomnosti, zdrojom ich vzájomného posväcovania a účasťou na živote a láske Trojjediného Boha. Boh túži po tom, aby pohlavný styk bol prejavom manželskej lásky a slúžil na odovzdávanie života. Preto by sa mal uskutočňovať iba vo svia-

tostne uzavretom manželstve. Pri príprave na manželstvo by si dievčatá mali uvedomiť, že ich potreba blízkosti a nežnosti je chlapcami často nesprávne vnímaná ako pozvánka na pohlavný styk. V takýchto situáciách by sa chlapec mal správať ako rytier, ktorý bráni svoju milovanú dievčinu najprv pred svojim vlastným sebestvom a tiež pred sebestvom iných. Sexualita zahŕňa celú osobu, to znamená ľudskú dušu a telo. Človek sa musí naučiť ovládať svoj sexuálny pud rozumom, vôľou a svedomím a podriadiť ho morálnym normám, to znamená požiadavkám lásky.

Čistota srdca sa prejavuje v myšlienkach, slovách a skutkoch. Preto mladí ľudia majú túžiť byť osobou s čistým srdcom. Začnite pracovať na svojom charaktere, naučte sa sebakontrolu a nepodliehajte svojim túžbam. Nadviažte každodenný osobný kontakt s Kristom a s Božou Matkou v modlitbách, vo sviatosti pokánia a v Eucharistii. Nezamieňajte túžbu a city s láskou. Vyberajte si priateľov, ktorí sa vo svojom živote riadia kresťanskými hodnotami a buďte skromní vo svojom oblečení a správaní.

snímky: Martin Magda

Trampoty v manželstve

200. Žena má veľkú zodpovednosť za odovzdávanie života

Kedže Stvoriteľ zveril žene takú veľkú zodpovednosť za odovzdávanie života, zdá sa logické, že ju vybavil citlivejším varovným systémom, než muža - takým, ktorý ju varuje pred pohlavným stykom v situáciách, keď by ona alebo aj počaté dieťa neboli plne v bezpečí. Takáto záruka nikdy neexistuje mimo manželstva. Priemerná žena má oveľa vyššiu morálnu citlivosť ako muž, čo jej v oblasti sexuality umožňuje rozpoznať, ktoré správanie a činy sú morálne dobré a ktoré zlé alebo, povedané na rovinu, hriechne. Morálne zlé činy nikdy neprinášajú človeku šťastie na zemi, nieto ešte vo večnosti.

Každý rozumný manžel by preto mal svoje konanie v oblasti sexuality podriaďiť pocitom a úsudku svojej manželky. Žiaľ, veľmi často sa stáva opak. Muži, najmä tí s bremenom pornografie a masturbácie, sa v prístupe k sexualite snažia manželkám vnucovať svoje choré predstavy, čerpané z pornografického obsahu. Asi sa zhodneme na tom, že scenáre týchto filmov nie sú inšpirované Duchom Svätým. Médiá väčšinou výrazne skresľujú pohľad na sexualitu a plodnosť. V dôsledku toho mnoho ľudí trpí sexuálnymi poruchami.

Žiaľ, mnohí slušní ľudia majú úplne skreslený pohľad na sexualitu a plodnosť. Ide o dve skutočnosti, ktoré sa nesmú oddeľovať, ako učil Pavol VI. v encyklike *Humanae vitae*. To znamená, že človek nesmie byť sexuálne aktívny, ak nie

je pripravený mať deti a je zakázané „vytvoriť“ dieťa (in vitro, umelé oplodnenie) bez láskyplného aktu rodičov. Dôstojnosť dieťaťa vyžaduje, aby bolo počaté ako výsledok vzájomného darovania sa otca a matky, ako čítame v inštrukcii Kongregácie pre náuku viery *Donum vitae*. Píšem „je zakázané“, ale samozrejme nemám právomoc nikomu nič zakázať. Každý má slobodnú vôľu a môže robiť, čo chce. Chceme varovať, že každý, kto oddeľuje sexualitu od plodnosti, koná proti svojej vlastnej prirodzenosti a ničí svoje šťastie tu na zemi i vo večnosti.

Všimnime si, že celá takzvaná sexuálna revolúcia ponúkala sexuálne potešenie bez strachu z plodnosti (reklama na antikoncepciu a s ňou úzko súvisiaci potrat). Plodnosť bola prezentovaná nie ako požehnanie a prejav ľudského zdravia (čo objektívne je), ale ako hrozba pre „lásku“, prekážka na ceste k neobmedzenému „šťastiu“. V tejto rétorike nie je počaté dieťa už dlho očakávaným darom, ale sklamaním, nešťastnou náhodou, prekážkou lásky, nežiadúcim tehotenstvom.... Každý, kto práve takto vníma veľký Boží dar plodnosti, sa zbavuje ... ľudskosti.

Všetko vyššie uvedené je napísané pre páry dobrej vôle, aby uverili, že bez uvedenia poriadku do oblasti manželskej intimity nikdy nedosiahnu plné šťastie, ktoré Stvoriteľ naplánoval pre každý jeden pár sviatostného manželstva. Je to Jeho zvrchovanosť nad kaž-

dým človekom a nič nemôžeme a nedokážeme zmeniť. Či chceme alebo nechceme, musíme to prijať. To je Boží plán a nie plán človeka. Na záver sa zamyslíme nad tým, čo najviac ničí manželské šťastie. Bezpochyby je to odvrátenie sa od Boha, od Jeho prikázania a od Jeho zadarmo daných sviatostných milostí, ktorými mnohí ľudia dnes pohrdajú!

V oblasti sexuality je akýkoľvek morálny neporiadok dramatický deštruktívny. Možno stojí za to pripomenúť, aký je konečný výklad poriadku v tejto oblasti. Manželský styk by mal byť prirodzený a správny. Čo to znamená? Po určitej príprave by sa mali reprodukčné orgány manžela a manželky spojiť a manželovo semeno by malo byť ejakulované do otvoreného, nezablokovaného (napríklad kondómom) a nekontaminovaného (chemikáliami alebo farmakologickými prostriedkami) reprodukčného traktu manželky.

Čo znamená „určitá“ príprava? Zvieratá majú vrodene sexuálne správanie a v ich často krásnych rituáloch párenia nie je a ani nemôže byť ani náznak kreativity. Také sú a také musia byť. Stvoriteľ nevpísal do ľudskej prirodzenosti žiadne hotové „scenáre“. Túto oblasť nechal otvorenú pre ľudskú kreativitu. A skutočne, v mnohých kultúrach po celom svete sa pohlavný styk uskutočňuje rôznymi spôsobmi. V skutočnosti jediné obmedzenie je, že konanie manželov musí byť pre oboch úplne prijateľ-

né. To znamená, že jeden z partnerov nesmie druhému v tejto citlivej oblasti vnucovať nič, čo mu z akéhokoľvek dôvodu (estetického, hygienického, morálneho a podobne) nevyhovuje.

Z psychického hľadiska by manželia mali mať k sebe blízko a byť otvorení prijatiu počatého dieťaťa, aj keď práve vtedy mať dieťa neplánujú.

Najdeštruktívnejšou vecou, ktorá žene spôsobuje skutočný hlavybôľ pri samotnej myšlienke na pohlavný styk, je nútiť ju k pohlavnému styku v zlých podmienkach, keď sa bojí čohokoľvek. Strach má silu potlačiť všetky vyššie opísané zážitky. Podľa svätého Jána Pavla II. je primárnou funkciou muža „zodpovedného za počatý život“ (porov. Familiaris consortio). Manžel, ktorý je plne zodpovedný za počatý život, dáva svojej žene pocit bezpečia, psychickej pohody a otvára cestu ku krásnej intimite v ich manželstve.

Patrí sa poďakovať autorovi rubriky Trampoty v manželstve za vytrvalosť! Áno, je to už dvestá časť! Podľa počtu vydaných časopisov - desať čísiel za rok, táto rubrika oslavuje už 20 rokov svojho "života"! Ďakujeme, pán doktor Vaščák!

Stalo sa

- **15. 3. v nedeľu po svätých omšiach bola zbierka na zmiernenie utrpenia a pomoc ľuďom na Ukrajine, ktorému sú vystavení v dôsledku vojny**
- 29. 3. v Palmovú nedeľu pri druhej sv. omši o 10.30 sme sa stretli pri kostole sv. Ondreja, kde bolo požehnanie ratolestí, potom sme v sprievode išli do kostola sv. Jozefa, kde začala slávnostná sv. omša; táto procesia nám pripomenula Pánov vstup do Jeruzalema na osliatku, kde podstúpil umučenie
- **2. 4. vo Štvrtok svätého týždňa o 9:30 v katedrále sv. Alžbety v Košiciach bola Omša svätenia olejov, pri ktorej bola posvätená krizma a požehnaný olej katechumenov a olej chorých**
- 3. 4. v Piatok utrpenia Pána boli krížové cesty vonku: vo Víťaze aj v Ovčí o 11.00 h.
- **3. 4. v Piatok utrpenia Pána sme sa začali modliť Deviatnik pred sviatkom Božieho milosrdenstva**
- 4. 4. v Svätú sobotu bolo požehnávanie jedál: v Ovčí o 15.30 a vo Víťaze o 16.00 h.
- **5. 4. sme slávili najväčší kresťanský sviatok - Veľkonočnú nedeľu Pánovho zmŕtvychvstania**
- 12. 4. v Druhú veľkonočnú nedeľu - v Nedeľu Božieho milosrdenstva sme sa o 15.00 vo farskom kostole pomodlili slávnostnú modlitbu a korunku k Božiemu milosrdenstvu
- **26. 4. v nedeľu bola po sv. omšiach zbierka na kňazský seminár sv. Karola Boromejského v Košiciach**
- 27. 4. v pondelok sme odprevadili do večnosti nášho rodáka a kňaza vdp. Pavla Čecha; zádušnej sv. omši predsedal Mons. Bernard Bober
- **1. 5. v piatok sme slávili odpustovú slávnosť v našom farskom kostole zasvätenom sv. Jozefovi, robotníkovi; slávnostnú sv. omšu o 10.30 celebroidal J. E. Mons. Pavol Šajgalík, biskup Ordinariátu ozbrojených síl a ozbrojených zborov Slovenskej republiky**

Stane sa

- **16. 5. v sobotu po sv. omši bude stretnutie členov modlitbovej skupiny sv. pátra Pia**
- 16. 5. bude spoločná krstná náuka o 10.00 na fare v katechetickej miestnosti
- **17. 5. v 7. veľkonočnú nedeľu bude o 10.30 sv. omša v Doline**
- 17. 5. v nedeľu bude po sv. omšiach zbierka na katolícke masmédiá
- **20. 5. v stredu bude v našej farnosti celodenná poklona Najsvätejšej Sviatosti oltárnej**
- 31. 5. v nedeľu na slávnosť Najsvätejšej Trojice bude vo filiálnej obci v Ovčí v kostole sv. Barbory 1. sväté prijímanie detí; pri slávnostnej svätej omši o 10.30 po prvý raz prijme 5 detí Pána Ježiša v Eucharistii
- **7. 6. v nedeľu bude vo farskom kostole sv. Jozefa, robotníka vo Víťaze 1. sväté prijímanie detí; pri slávnostnej svätej omši o 10.30 po prvý raz prijme Pána Ježiša v Eucharistii 17 detí**

Prehľad úmyslov sv. omší

		Vítaz		Ovčie	
4. 5.	Pondelok	18:00	77: Helena a za jej rodinu		
5. 5.	Utorok	18:00	† Florián, Žofia a Martin		
6. 5.	Streda			18:00	† Ján, Jozef, Peter, Terézia a Viliam
7. 5.	Štvrtok	7:00	† Ondrej, Mária a Ondrej		
8. 5.	Piatok	18:00	70: Ján Galdun	17:00	za ZBP Šimona a Jany Balogovcov a ich rodiny
9. 5.	Sobota	7:00	za ZBP Moniky a jej rodiny		
10. 5.	6. veľkonočná nedela	7:30	za farnosť	9:00	† Juraj a Margita Šimčíkovci
		10:30	za ZBP Jozefa a Ľudmily Novotných a ich rodiny		
11. 5.	Pondelok	18:00	† Juraj Riško, kňaz		
12. 5.	Utorok	18:00	† Barbora, Valent, Margita a Anna		
13. 5.	Streda			18:00	† Štefan a Mária Stašíkovci
14. 5.	Nanebovstúpenie Pána	7:00	za farnosť		
		18:00	† Ondrej, Mária, Pavol, Jozef a Monika	17:00	70: Marián Král' a za jeho rodinu
15. 5.	Piatok	18:00	† Alžbeta a Ondrej Blizmanovci	17:00	† Štefan, Žofia, Štefan a Anna
16. 5.	Sobota	7:00	† Jozef Bednár		
17. 5.	7. veľkonočná nedela	7:30	za ZBP rodín prístrešia „Galdunová“	9:00	za živých a mŕtvych členov RB
		10:30	v DOLINE - za farnosť		
18. 5.	Pondelok	18:00	88: Mária Bednárová		
19. 5.	Utorok	18:00	45. manž.: Čechovci		
20. 5.	Streda			18:00	za ZBP rodiny Krištofovej
21. 5.	Štvrtok	7:00	† Žofia, Ondrej a Žofia Uliční		
22. 5.	Piatok	18:00	50: Bohuznáma osoba	17:00	† Mária, Viktor a Alžbeta
23. 5.	Sobota	7:00	za ZBP Ľuboša a Márie		
24. 5.	Zoslanie Ducha Svätého	7:30	† Daniel a Katarína	9:00	za farnosť
		10:30	50. manž.: Jozef a Cecília		
25. 5.	Pondelok	18:00	za ZBP členov modlitbovej skupiny sv. pátra Pia		
26. 5.	Utorok	18:00	† Florián, Pavol, Stanislav, Adam a Irena		
27. 5.	Streda			18:00	60: Anna Petrušová
28. 5.	Štvrtok	7:00	† František Stahovec, kňaz		
29. 5.	Piatok	18:00	80: Zita Stašíková	17:00	40: Vladimír Jenča a za jeho rodinu
30. 5.	Sobota	7:00	45: Elena Jurčišínová		
		15:00	sobáš: M. Grohol - D. Hadbavná		
31. 5.	Najsvätejšia Trojica	7:00	za farnosť	10:30	† Irena Jenčová (výročná) - 1. sv. prijímanie
		9:00	50: Mária Novotná a 25. manž. s Martinom		
1. 6.	Pondelok	18:00	† Apolónia a Cyril Novotní	17:00	† sr. Mária Marta a sr. Žofia Jenčové
2. 6.	Utorok	18:00	† Valentín		
3. 6.	Streda			18:00	† Štefan a Helena
4. 6.	Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi	7:00	za farnosť		
		18:30	88: Veronika Čechová	17:00	85: Helena Uličná
5. 6.	Piatok	18:00	† Marta Pendráková (výročná)	17:00	† Dávid Baran
6. 6.	Sobota	7:00	za živých a mŕtvych členov RB		
7. 6.	10. nedela cez rok - A	7:30	za ZBP rodín Čechovej, Blizmanovej a Iskrovej	9:00	za ZBP rodiny Prextovej
		10:30	za farnosť - 1. sv. prijímanie		

Palmová nedeľa

Velká noc Ovcie

Piatok Utrpenia Pána - krížová cesta

Piatok Utrpenia Pána - krížová cesta

Svätá sobota - požehnanie jedál

Svätá sobota - Vzkriesenie

Palmová nedela

Velká noc Vítaz

Štvrtok Pánovej večere

Piatok Utrpenia Pána - krížová cesta

Piatok Utrpenia Pána - obrady

Svätá sobota - Vzkriesenie

